

Prognoza oddziaływania na środowisko

projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
„Bukowiec – zabudowa rekreacyjna i mieszkaniowa
w rejonie kompleksu leśnego” – część „B”

Opracowanie:
mgr inż. Tomasz Kuźniar

Poznań, 22 czerwca 2015 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE.....	3
1.1. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE PROGNOZY	3
1.2. CEL I ZAKRES PROGNOZY	3
2. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH MIEJSCOWEGO PLANU	
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ JEGO POWIĄZAŃ Z INNYMI DOKUMENTAMI	5
2.1. CELE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	5
2.2. ZAWARTOŚĆ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	6
2.3. POWIĄZANIA PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI	6
3. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	7
4. ANALIZA ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH ZAWARTYCH W PROJEKCIE	
MIEJSCOWEGO PLANU	8
5. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA ORAZ OCENA JEGO STANU.....	9
5.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O OBSZARZE OBJĘTYM MIEJSCOWYM PLANEM	
ORAZ WOKÓŁ OBSZARU OPRACOWANIA.....	9
5.2. POŁOŻENIE TERENU W PONADLOKALNYM SYSTEMIE POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH	10
5.3. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	10
5.4. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO.....	12
5.5. OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA, W TYM NA OBSZARACH OBJĘTYCH	
PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	12
6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU	
USTALEŃ PLANU.....	16
7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA USTALEŃ	
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W SZCZEGÓLNOŚCI	
DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY	
Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	16
8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM,	
WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	
ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE	
PODCZAS OPRACOWANIA PLANU	17
9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ MIEJSCOWEGO	
PLANU NA ŚRODOWISKO	19
9.1. OCENA WPŁYWU PROPONOWANYCH ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU NA OBSZARY	
CENNE PRZYRODNICZO OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ W TYM CELE I PRZEDMIOT	
OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ NA INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	19
9.2. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO SKUTKÓW REALIZACJI	
USTALEŃ PLANU, W TYM BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE,	
KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE,	
POZYTYWNE I NEGATYWNE.....	21
10. CHARAKTERYSTYKA I OCENA ISTNIEJĄCYCH ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH	
ZAWARTYCH W USTALENIACH MIEJSCOWEGO PLANU W ASPEKCIE OCHRONY ŚRODOWISKA	25
10.1. OCENA ZGODNOŚCI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU Z PRZEPISAMI PRAWA	
DOTYCZĄCYMI OCHRONY ŚRODOWISKA	25
10.2. OCENA STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ	26

11. WNIOSKI	26
11.1. PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNE ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000	26
11.2. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU MIEJSCOWEGO, JEŚLI STWIERDZONO WYSTĘPOWANIE ZNACZĄCYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000.....	27
11.3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	27
11.4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	28
12. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	28
13. ZESTAWIENIE MATERIAŁÓW WYKORZYSTANYCH PRZY OPRACOWANIU PROGNOZY.....	35

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

1. WPROWADZENIE

1.1. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE PROGNOZY

Podstawę prawną wykonania niniejszej prognozy stanowi Uchwała Nr L/427/2014 Rady Gminy Wągrowiec z dnia 15 października 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Bukowiec – zabudowa rekreacyjna i mieszkaniowa w rejonie kompleksu leśnego”.

Decyzją Wójta Gminy Wągrowiec przedmiotowy miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego został podzielony na trzy odrębnie procedowane części. Analizowana część „B” obejmuje działki nr ewid. 23/7, 23/27 i 23/26 położone w Bukowcu, w bezpośrednim sąsiedztwie Jeziora Bukowieckiego.

Podstawę prawną wykonania samej prognozy stanowią:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [25],
- ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. [26],

oraz następujące dyrektywy unijne:

- Dyrektywa 2001/42/WE (SEA Directive) z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001 r.), określająca wymagania przeprowadzenia oceny w odniesieniu do planów mogących mieć znaczące oddziaływanie na środowisko. Jej celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowywanych dokumentach dla wspierania zrównoważonego rozwoju,
- Dyrektywa 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości Dyrektywę Rady 85/337/WE i 96/61/WE (Dz. Urz. WE L 156 z 26.06.2003 r.),
- Dyrektywa 2003/4/WE w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska, dostosowana do postanowień Konwencji z Arhus, gwarantująca dostęp do informacji o środowisku będących w posiadaniu organów władzy publicznej, każdemu, kto zwróci się z wnioskiem o ich udostępnienie.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [25] prognoza oddziaływania na środowisko stanowi jeden z etapów przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

1.2. CEL I ZAKRES PROGNOZY

Celem prognozy opracowanej dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Bukowiec – zabudowa rekreacyjna i mieszkaniowa w rejonie kompleksu leśnego” – część „B” jest identyfikacja i ocena skutków oddziaływania ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w tym świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, środowisko kulturowe, zabytki i dobra materialne, będących potencjalnym wynikiem realizacji projektowanego zagospodarowania przestrzeni.

W prognozie oddziaływania na środowisko, w oparciu o wykonane opracowania dotyczące charakterystyki i stanu środowiska przedmiotowego terenu, dokonano identyfikacji najważniejszych uwarunkowań ekofizjograficznych na obszarze objętym projektem planu zagospodarowania przestrzennego na tle uwarunkowań przyrodniczych w skali gminy i w skali regionalnej.

W wyniku analiz wskazuje się istotne potencjalne konflikty między użytkownikami przestrzeni, realizację założonych celów ekologicznych i ich wpływ na elementy środowiska, świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, a także możliwości rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla środowiska.

Pełen zakres niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko oraz stopień szczegółowości informacji zawartych w opracowaniu został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Wągrowcu oraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Prognoza została opracowana zgodnie z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [25].

Zgodnie z ww. artykułami niniejsza Prognoza zawierać powinna:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- analizę i ocenę istniejącego stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- analizę i ocenę stanu środowiska na obszarze objętym przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- analizę i ocenę istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych,
- analizę i ocenę celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy,
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.
- streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu w swoim piśmie zwraca uwagę na uwzględnienie wytycznych zawartych w kierunkach działań Polityki Ekologicznej Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 [12] w zakresie ochrony powietrza, ze szczególnym uwzględnieniem stosowania w źródłach wytwarzania energii w celach grzewczych paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi, takich jak: paliwa płynne, gazowe i stałe (np. biomasa, drewno) oraz wykorzystania alternatywnych źródeł energii. Ponadto zaleca się, aby dążyć do sukcesywnej eliminacji niskich źródeł emisji oraz budowy lub rozbudowy gminnych systemów ciepłowniczych. W prognozie należy określić przewidywane oddziaływanie istniejących i planowanych szlaków komunikacyjnych oraz innych terenów, na których będą zlokalizowane przedsięwzięcia mogące powodować pogorszenie stanu powietrza na terenach objętych projektem planu i terenach sąsiednich oraz w projekcie planu i prognozie zaproponować środki organizacyjne, technologiczne lub techniczne służące ograniczeniu ewentualnego niekorzystnego oddziaływania powodowanego emisją substancji do powietrza.

W prognozie należy określić, przeanalizować i ocenić wpływ realizacji ustaleń projektu planu na klimat (w tym mikroklimat), w szczególności na kształtowanie się warunków termicznych, anemometrycznych, wilgotnościowych. W prognozie należy także odnieść się do zagadnień związanych ze zmianami właściwości elementów środowiska pod wpływem zmian klimatu (mikroklimatu) mogących być rezultatem realizacji ustaleń projektu planu.

Różnicując tereny o różnych funkcjach lub różnych zasadach zagospodarowania należy wskazać w projekcie planu, które z nich należą do poszczególnych rodzajów terenów, dla których obowiązują dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, które należy dotrzymać w związku z pełnionymi przez te tereny funkcjami.

W prognozie należy przedstawić opis zagospodarowania terenów wokół obszaru opracowania z uwzględnieniem przedsięwzięć, w tym szlaków komunikacyjnych mogących wpływać na klimat akustyczny terenów objętych ustaleniami projektu planu oraz ocenę wpływu tych przedsięwzięć, w tym szlaków komunikacyjnych na tereny objęte ochroną akustyczną znajdujące się w granicach projektu planu. W przypadku możliwości wystąpienia przekroczenia akustycznych standardów jakości środowiska w prognozie należy określić środki techniczne, technologiczne lub organizacyjne zmniejszające poziom hałasu, co najmniej do poziomów dopuszczalnych.

W prognozie należy określić cele środowiskowe dla jednolitych części wód (JCW), w granicach których położony jest obszar objęty projektem planu. Ponadto, w prognozie należy określić, przeanalizować i ocenić przewidywane znaczące oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na jednolite części wód. W prognozie należy wskazać, czy realizacja ustaleń projektu planu może spowodować nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonym na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 22 lutego 2011 r. przez Prezesa Rady Ministrów.

W prognozie należy również opisać warunki hydrogeologiczne oraz przedstawić rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na środowisko gruntowo-wodne. W projekcie planu i w prognozie należy określić zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniem.

Obszar objęty projektem planu jest położony na obszarze chronionego krajobrazu „Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka”. W prognozie należy określić aktualny stan zagospodarowania obszaru opracowania (w szczególności istniejący stan szaty roślinnej, w tym flory oraz stan fauny), ocenić walory przyrodnicze przedmiotowego obszaru, szczególnie należy wskazać, czy w jego granicach występują gatunki roślin, grzybów i zwierząt objęte ochroną gatunkową, a także gatunki z tzw. Dyrektywy Siedliskowej oraz gatunki zagrożone wyginięciem (np. znajdujące się na regionalnej czerwonej liście) lub rzadkie. Ponadto w prognozie należy określić, przeanalizować i ocenić wpływ realizacji ustaleń projektu planu na cele ochrony obszaru chronionego krajobrazu, a także na rośliny, grzyby i zwierzęta (w tym na gatunki chronione) oraz na różnorodność biologiczną. W prognozie należy zaproponować rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na cele ochrony obszaru chronionego krajobrazu, a także na rośliny, grzyby i zwierzęta (w tym na gatunki chronione) oraz na różnorodność biologiczną, mogących być rezultatem realizacji ustaleń projektu planu.

Prognoza powinna zostać sporządzona w pełnym zakresie, ponieważ w przepisach nie wskazano na możliwość odstąpienia od wymagań, co do zawartości prognozy oddziaływania na środowisko.

2. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ JEGO POWIĄZAŃ Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. CELE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Przedmiotem planu jest ustalenie przeznaczenia i zasad zagospodarowania terenu na obszarze objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Bukowiec – zabudowa rekreacyjna i mieszkaniowa w rejonie kompleksu leśnego” – część „B”.

Zakres ustaleń planu wynika z Uchwały Nr L/427/2014 Rady Gminy Wągrowiec z dnia 15 października 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Bukowiec – zabudowa rekreacyjna i mieszkaniowa w rejonie kompleksu leśnego” oraz decyzji Wójta Gminy Wągrowiec dotyczącej podziału planu miejscowego na trzy odrębnie procedowane części.

Plan miejscowy składa się z treści uchwały oraz integralnych części:

- 1) rysunku planu, zatytułowanego Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Bukowiec – zabudowa rekreacyjna i mieszkaniowa w rejonie kompleksu leśnego” – część „B” wraz z wrysem ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wągrowiec – w skali 1:1000 – załącznik nr 1;
- 2) rozstrzygnięcia Rady Gminy Wągrowiec w sprawie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyłożonego do publicznego wglądu, stanowiące załącznik nr 2;

- 3) rozstrzygnięcia Rady Gminy Wągrowiec o sposobie realizacji zapisanych w planie zadań z zakresu infrastruktury technicznej oraz zasad ich finansowania należących do zadań własnych gminy, stanowiące załącznik nr 3.

Na obszarze objętym miejscowym planem ustala się następujące przeznaczenie terenu – teren zieleni i rekreacji oznaczony symbolem Z-R.

2.2. ZAWARTOŚĆ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Zawartość projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z treści art. 15 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [26]. W projekcie planu, zgodnie z obowiązującymi przepisami, określono:

- zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
- zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu, maksymalną i minimalną intensywność zabudowy jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, maksymalną wysokość zabudowy, minimalną liczbę miejsc do parkowania i sposób ich realizacji oraz linie zabudowy i gabaryty obiektów,
- granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów, w tym tereny górnicze, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych,
- szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy,
- zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- stawki procentowe, na podstawie, których ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [26].

Na obszarze objętym planem nie określono zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, a także wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych. W planie nie określa się szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości w rozumieniu przepisów odrębnych. W ustaleniach planu nie określa się ponadto sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów.

2.3. POWIĄZANIA PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przy wykonaniu prognozy uwzględniono dokumenty, które zostały opracowane na różnych poziomach: wspólnotowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W dokumentach tych ważne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Głównym założeniem dotyczącym zagospodarowania i użytkowania terenu objętego planem miejscowym jest respektowanie zasady zrównoważonego rozwoju zgodnie z ustaleniami Polityki Ekologicznej Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 [12]. Poprawa jakości środowiska, realizacja zasady zrównoważonego rozwoju, powstrzymanie niekorzystnych zmian klimatu oraz ochrona zasobów naturalnych, w tym różnorodności biologicznej, to najważniejsze zadania Polityki Ekologicznej Państwa w latach 2009-2012.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Bukowiec – zabudowa rekreacyjna i mieszkaniowa w rejonie kompleksu leśnego” – część „B” uwzględniono również kierunki określone w Zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 r. Wielkopolska 2020 [22], w której przykładą się większą rolę do poprawy stanu środowiska przyrodniczego i zrównoważonego rozwoju, które warunkują jakość życia. Cel generalny zaktualizowanej Strategii sformułowano jako „Efektywne wykorzystanie potencjałów rozwojowych na rzecz wzrostu konkurencyjności województwa, służące poprawie jakości życia mieszkańców w warunkach zrównoważonego rozwoju”. Model konstrukcji projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawiera wzajemne relacje między poszczególnymi elementami określonymi w zaktualizowanej Strategii, tj. racjonalne gospodarowanie przestrzenią uwzględniające specyficzne uwarunkowania społeczno-gospodarcze i przyrodnicze, daje szansę równomiernego rozwoju i dostosowania nowoczesnych działań zmierzających do ochrony zasobów przed niewłaściwym użytkowaniem.

Projekt planu miejscowego nie jest sprzeczny z zapisami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego zatwierdzonego Uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego Nr XLVI/690/10 z dnia 26 kwietnia 2010 r. [11]. Obszar gminy Wągrowiec znalazł się w strefie wielofunkcyjnego rozwoju obszarów otwartych. Strefa ta obejmuje tereny o warunkach niesprzyjających intensywnej produkcji rolnej, niekwalifikujące się dla rekreacji o ponadlokalnym znaczeniu, położone na uboczu głównych tras komunikacyjnych i tym samym o ograniczonych szansach na rozwój działalności gospodarczej. Zgodnie z ustaleniami Planu województwa bez wsparcia z zewnątrz gminy położone w tych strefach, nie są w stanie przełamać bariery opóźnienia cywilizacyjnego, gospodarczego i technicznego. Oprócz rolnictwa – obecnie głównej gałęzi gospodarki, konieczne jest wspieranie pozarolniczej działalności produkcyjnej i usługowej, aktywizacji lokalnego potencjału, kulturowego i społecznego, w tym z wykorzystaniem lokalnych zasobów środowiska przyrodniczego. Wielofunkcyjność tych stref, wynikająca z istniejącego zagospodarowania, jak i potencjalnych możliwości rozwoju przestrzennego stanowi podstawę dla dalszego ich rozwoju. Rejony charakteryzujące się mniejszą przydatnością dla produkcji rolniczej powinny stanowić potencjalne obszary prowadzenia polityki zwiększania lesistości.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie narusza także ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wągrowiec [23]. Studium określa politykę przestrzenną gminy, w tym także lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego. Obszar objęty projektem planu miejscowego w Studium [23] został zaliczony do terenów zieleni rekreacyjnej, urządzonej.

Zgodnie z ustaleniami Studium [23] wyznaczone tereny zieleni rekreacyjnej – ZR we wsi Bukowiec obejmują tereny o przeważającej funkcji zieleni urządzonej, służącej rekreacji i wypoczynkowi, z następującymi ograniczeniami dla zabudowy: na terenach zieleni rekreacyjnej, w rejonie Jez. Bukowieckiego w Bukowcu (zał. 4) ustala się zagospodarowanie zieleni urządzonej, w tym rozmieszczenie rekreacyjnych obiektów niekubaturowych oraz obiektów małej architektury, z zakazem zabudowy budynkami.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznaczono teren zieleni i rekreacji zgodnie z ustaleniami Studium [23]. Obszar objęty projektem planu nie jest obecnie zagospodarowany, stąd konieczność wprowadzenia kompleksowych regulacji dla przedmiotowego obszaru.

W Studium określa się również obszary i zasady ochrony środowiska i jego zasobów oraz kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, które zostały uwzględnione w projekcie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Bukowiec – zabudowa rekreacyjna i mieszkaniowa w rejonie kompleksu leśnego” – część „B”.

3. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognozę oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Bukowiec – zabudowa rekreacyjna i mieszkaniowa w rejonie kompleksu leśnego” – część „B” sporządzono uwzględniając wymagania ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [25].

Zastosowano metody opisowe dotyczące charakterystyki środowiska oraz wykorzystano dostępne wskaźniki określające jego stan. Uwzględniono także informacje zawarte w obowiązującym Studium [23], prognozach oddziaływań na środowisko sporządzonych dla przyjętych dokumentów powiązanych z obszarem objętym projektem planu miejscowego, a także innych dokumentach regionalnych i lokalnych, odnoszących się bezpośrednio i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi.

W pierwszej części ocenie poddano obecny stan środowiska przyrodniczego, co pozwoliło na określenie walorów i zasobów środowiska oraz istotnych problemów dotyczących ochrony środowiska tego obszaru. Uwzględniono położenie obszaru objętego projektem planu miejscowego w ponadlokalnym systemie przyrodniczym obejmującym formy ochrony przyrody, powiązania hydrograficzne i morfologiczne.

W drugim etapie dokonano oceny wpływu realizacji poszczególnych ustaleń projektu planu na środowisko z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Analizę i ocenę stanu środowiska wykonano na podstawie danych państwowego monitoringu środowiska na poziomach krajowym i regionalnym oraz danych z dostępnych dokumentów strategicznych.

Podstawowymi materiałami wykorzystanymi przy opracowaniu niniejszej prognozy były:

- 1) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, Uchwała Nr XLVI/690/10 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 kwietnia 2010 r. [11];
- 2) Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. WBPP Poznań 2008 r. [15];
- 3) Zaktualizowana Strategia Województwa Wielkopolskiego do 2020 r. Wielkopolska 2020 r. Uchwała Nr XXIX/559/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. [22];
- 4) Prognoza oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 r. Wielkopolska 2020. WBPP Poznań 2012 r. [16];
- 5) Program Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego na lata 2012-2015. Uchwała Nr XXVIII/510/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 listopada 2012 r. [18];
- 6) Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2012-2017 (Uchwała Nr XXV/440/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 sierpnia 2012 r.) [10];
- 7) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wągrowiec (Uchwała Nr XXXI/294/2001 Rady Gminy Wągrowiec z 13 grudnia 2001 r. z późn. zm.) [23];
- 8) Opracowane ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wągrowiec. Szeremietiew M. Wągrowiec 2011 [9];
- 9) Program ochrony środowiska dla gminy Wągrowiec na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektyw na lata 2008-2011, Wągrowiec 2004 [17].

4. ANALIZA ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH ZAWARTYCH W PROJEKCIE MIEJSCOWEGO PLANU

Do najważniejszych zasad zapisanych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Bukowiec – zabudowa rekreacyjna i mieszkaniowa w rejonie kompleksu leśnego” – część „B”, a mających wpływ na środowisko i krajobraz terenu objętego projektem planu należą:

W zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego:

- 1) zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko określonych w przepisach odrębnych, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego;
- 2) w zakresie ochrony gruntów i wód:
 - a) zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu,
 - b) zakaz magazynowania materiałów mogących powodować zanieczyszczenie środowiska w miejscach niez izolowanych od powierzchni terenu;
- 3) w zakresie ochrony przed hałasem – nakaz zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku określonych w przepisach odrębnych, na terenie oznaczonym symbolem Z-R jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych,
- 4) w zakresie gospodarowania odpadami – nakaz gromadzenia i zagospodarowania odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania porządku i czystości w gminie oraz przepisami odrębnymi,
- 5) w zakresie zagospodarowania mas ziemnych:
 - a) nakaz wykorzystania mas ziemnych, spełniających standardy jakości gleb lub ziemi, uzyskanych w wyniku prac ziemnych na terenach ich powstawania do ukształtowania terenu, w tym dla urządzania zieleni towarzyszącej inwestycjom,
 - b) dopuszczenie usuwania nadmiarów mas ziemnych poza obszar planu zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 6) w zakresie ochrony zieleni:
 - a) nakaz zachowania istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowanym sposobem zagospodarowania nakaz ich przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń w granicach obszaru objętego planem,
 - b) nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia.

W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej ustala się:

- 1) w zakresie ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego strefę ochrony konserwatorskiej zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków (zespół nr 25 WEZ), w której obowiązuje nakaz prowadzenia badań archeologicznych podczas prac związanych z zabudową i zagospodarowaniem obszaru objętego planem zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) nie określa się zasad ochrony dóbr kultury współczesnej z uwagi na brak takich obiektów na obszarze objętym planem.

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenu oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy ustala się:

nakaz uwzględnienia ograniczeń określonych w przepisach odrębnych, wynikających z położenia terenu objętego planem w granicach obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka”.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej ustala się m.in.:

- 1) w zakresie komunikacji:
 - a) obsługę komunikacyjną poprzez istniejące zjazdy z drogi wewnętrznej położonej poza granicami obszaru objętego planem,
 - b) nie określa się minimalnej liczby stanowisk postojowych, w tym stanowisk postojowych dla pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) w zakresie zaopatrzenia w wodę: nakaz zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowej;
- 3) w zakresie odprowadzenia ścieków: nakaz odprowadzenia ścieków do kanalizacji sanitarnej;
- 4) w zakresie odprowadzenia wód opadowych i roztopowych: nakaz zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na własnym terenie lub ich odprowadzania do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi;
- 5) w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną: dopuszczenie lokalizacji stacji transformatorowych z zapewnieniem dostępu do dróg publicznych.

Nie określa się wymagań wynikających z potrzeby kształtowania przestrzeni publicznych. W planie nie określa się także szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości w rozumieniu przepisów odrębnych.

5. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA ORAZ OCENA JEGO STANU

5.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O OBSZARZE OBJĘTYM MIEJSCOWYM PLANEM ORAZ WOKÓŁ OBSZARU OPRACOWANIA

Gmina Wągrowiec położona jest w północno-wschodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie wągrowieckim. Zajmuje powierzchnię 347,75 km². Gmina graniczy z gminami Budzyń, Damasławek, Gołańcz, Margonin, Mieścisko, Rogoźno, Skoki, Wągrowiec.

W granicach administracyjnych gminy znajduje się 65 miejscowości, wchodzących w skład 43 sołectw. Siedziba władz gminy zlokalizowana jest w mieście Wągrowcu, który stanowi odrębną jednostkę administracyjną.

Obszar objęty projektem planem miejscowym o powierzchni ok. 0,49 ha obejmuje tereny położone w miejscowości Bukowiec, w obrębie działek nr ewid. 23/7, 23/27 i 23/26. Obszar nie jest obecnie trwale zagospodarowany, w jego obrębie znajdują się jedynie tymczasowe altany rekreacyjne. Od strony zachodniej obszar graniczy z linią brzegową Jeziora Bukowieckiego, od strony północnej z terenami leśnymi, a od strony południowej i wschodniej – z terenami zabudowy mieszkaniowej i rekreacji indywidualnej. Obszar dostępny jest z drogi gminnej Wągrowiec – Gołańcz poprzez drogę wewnętrzną zlokalizowaną na działce nr ewid. 23/23.

Teren objęty planem miejscowym posiada częściowe uzbrojenie w sieci infrastruktury technicznej. Zlokalizowana jest tu sieć elektroenergetyczna i wodociągowa. Brak natomiast kanalizacji sanitarnej i deszczowej.

5.2. POŁOŻENIE TERENU W PONADLOKALNYM SYSTEMIE POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH

Powiązania przyrodnicze analizowanego obszaru z otoczeniem odnoszą się głównie do liniowych i powierzchniowych struktur przyrodniczych:

- analizowany obszar znajduje się w strefie wpływu wiatrów z sektora zachodniego,
- obszar położony jest w obrębie obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka”,
- obszar położony jest w obrębie Pojezierza Chodzieskiego (315.53) wchodzącego w skład Pojezierza Wielkopolskiego (315.5),
- obszar położony jest poza obszarami występowania głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) wymagających ochrony.

5.3. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Położenie geograficzne

Według podziału kraju na regiony fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego obszar objęty opracowaniem położony jest na Pojezierzu Wielkopolskim (315.5), w obrębie mezoregionu Pojezierze Chodzieskie (315.53).

Rzeźba terenu

Z analizy mapy sytuacyjno-wysokościowej wyraźnie wynika stosunkowo duże urozmaicenie rzeźby terenu. Pod względem geomorfologicznym teren stanowi fragment wysoczyzny morenowej o wysokości ok. 83-87 m n.p.m. Zachodnia część obszaru położona jest na skarpie stanowiącej strefę krawędziową rynny gołaniecko-wągrowieckiej, w sąsiedztwie Jeziora Bukowieckiego.

Warunki geologiczno-gruntowe

Podłoże geologiczne gminy Wągrowiec budują utwory trzeciorzędowe i czwartorzędowe.

Utwory trzeciorzędowe budują osady oligocenu, miocenu i pliocenu. Powłoka oligoceńska na terenie gminy jest na ogół cienka, lecz jej miąższość zróżnicowana w jej poszczególnych rejonach. Budują ją piaski z domieszką glaukonitu i łuszczyków oraz ility i mułki. Spośród wykonanych odwiertów największą miąższość osadów oligocenu nawiercono w Werkowie – 64,4 m. Miocen reprezentują przede wszystkim utwory klastyczne (luźne), wykształcone w postaci piasków (przeważnie kwarcowych), iltów, mułków i węgla brunatnego. Węgle występują w kilku pokładach. Podkreślić należy, że mimo stwierdzonych w profilach hydrogeologicznych nawet kilkunastometrowych pokładów węgla brunatnego (Ochodza – 17 m miąższości), otwory poszukiwawcze za węglem brunatnym nie wykazały typowych pokładów węgla brunatnego. Na ogół są to warstwy znacznie cieńsze. Łączna miąższość utworów miocenu na terenie gminy jest stosunkowo duża. Wynosi ona od 60 do 130 m. Pliocen reprezentowany jest przez serię ilastą, tzw. pstre ility poznańskie z przerostami piasków mułkowatych i drobnych żailonych. Utwory te kończą serię osadów trzeciorzędowych.

Czwartorzęd budują osady plejstocenu i holocenu. W wykształceniu utworów plejstoceniowych dominują gliny morenowe, związane ze stadiami zlodowaceń: południowopolskiego, środkowopolskiego i bałtyckiego. Gliny te rozdziela nieciągła warstwa osadów interglacjalnych. Są to utwory piaszczysto-żwirowe (lokalnie mulaste i ilaste) pochodzenia fluwioglacjalnego i rzeczno-glacjalnego. Osady najstarszego z wymienionych zlodowaceń zostały w znacznej części rozmyte i wyniesione z omawianego obszaru. Pokrywę ciągłą tworzą gliny morenowe środkowopolskie. Na terenie gminy Wągrowiec występują one w jednym lub dwóch poziomach, a ich miąższość sięga 50 m. Gliny morenowe zlodowacenia bałtyckiego pokrywają gminę kilkunastometrową warstwą. Z recesją lądolodu bałtyckiego związane są cienkie płyty utworów wodnolodowcowych, w tym sandrowych. Większe z nich zlokalizowane są wzdłuż doliny Wełny, Dymnicy i Rudki, w rejonie Wągrowca oraz na północny i południowy zachód od tego miasta. U schyłku zlodowacenia północnopolskiego powstały niewielkie pola wydymowe. Są one rozproszone w zachodniej i południowej części gminy. W tym samym czasie zagłębienia rynien lodowcowych wypełniły piaski, mułki i ility różnej grubości. W holocenie w licznych zagłębieniach bezodpływowych osadzały się: ility, mułki, piaski, kredy jeziorne oraz namuły. Wzdłuż cieków złożone zostały piaski i żwiry, a na obrzeżach zagłębień i dolin rzecznych powstały torfy.

W obrębie obszaru objętego opracowaniem w podłożu geologiczno-gruntowym występują piaski i żwiry na glinach zwalowych [9].

Zasoby kopalin

Na podstawie Bilansu zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce według stanu na 31 grudnia 2013 r. można stwierdzić, że na analizowanym obszarze nie występują żadne udokumentowane złoża surowców mineralnych.

Warunki wodne

Obszar objęty projektem planu położony jest w dorzeczu Wełny – jednego z większych dopływów Warty. Rzekę charakteryzuje śnieżno-deszczowy reżim zasilania, z jednym maksimum i jednym minimum w ciągu roku. Po osiągnięciu wiosennego maksimum związanego z roztopami, przypadającego na marzec lub kwiecień, stany wody i przepływy zmniejszają się wyraźnie, aż do końca roku hydrologicznego. Przejście od kulminacji do stanów niżówkowych jest stosunkowo szybkie. Obszar odwadniany jest w kierunku zachodnim bezpośrednio do Jeziora Bukowieckiego [9].

Wody powierzchniowe

Na obszarze objętym projektem planu brak jest cieków i zbiorników wodnych. Obszar graniczy natomiast z linią brzegową Jeziora Bukowieckiego.

Wody gruntowe

Główną warstwę wodonośną stanowią utwory piaszczyste i żwirowe. Pierwszy poziom wód podziemnych zalega na głębokości od ok. 1,0 p.p.t. w części zachodniej do ok. 2,0 m p.p.t. w części wschodniej. Głębokości te wynikają bezpośrednio z charakteru rzeźby i sąsiedztwa zbiornika wodnego [9].

Wody podziemne

Głównymi poziomami użytkowymi wód podziemnych gminy Wągrowiec są wody w utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych. Wody podziemne czwartorzędowe poziomu międzyglinowego występują na głębokości ok. 6 m p.p.t., a poziomu podglinowego na głębokości ok. 15-30 m p.p.t. Wody podziemne poziomu mioceno-oligocenońskiego na głębokości 80-90 m p.p.t. Na terenie gminy eksploatowany jest trzeciorzędowy poziom wodonośny [9].

Obszar objęty projektem planu położony jest poza granicami występowania głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) [9].

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (Dyrektywa 2000/60/WE) z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej wprowadziła zasadę zarządzania, ochrony i gospodarowania zasobami wodnymi w obszarach hydrograficznych. Ten sposób gospodarowania wodami wywołał konieczność m.in. wydzielenia jednolitych części wód podziemnych (JCWPd).

Gmina Wągrowiec położona jest w granicach JCWPd nr 42. Zarządzanie częściami wód należy do obowiązków Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

Gleby

Na obszarze objętym projektem planu występują głównie gleby brunatne wyługowane. Gleby te, w odróżnieniu od gleb brunatnych właściwych, wykazują odczyn kwaśny w górnych poziomach profilu. Cechują je też nieco gorsze właściwości fizyczne, jednak pod względem wydawania plonów tylko nieznacznie odbiegają od nich, przy czym dla osiągnięcia podobnych efektów gospodarczych wymagają większych dawek nawozów. Zawartość próchnicy zazwyczaj nie przekracza 2%.

Zgodnie z ewidencją gruntów są to gleby IVa, IVb i V klasy bonitacyjnej. Gleby te nie wymagają zmiany przeznaczenia na cele nierolnicze zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych [28].

Większa część obszaru jest niezagospodarowana, użytkowana na cele rekreacyjne.

Szafa roślinna i świat zwierzęcy

Istniejąca zieleń na obszarze opracowania pełni dość istotne funkcje przyrodnicze. Teren stanowi strefę buforową Jeziora Bukowieckiego. Od północy obszar ten graniczy z kompleksem leśnym. W jego obrębie występują ponadto skupiska zadrzewień.

Na terenie gminy Wągrowiec w uprawach polowych (zbożowych i okopowych) można spotkać rośliny charakterystyczne dla zbiorowisk segetalnych z klasy *Stellarietea mediae*. Do najbardziej znanych w krajobrazie rolniczym Wielkopolski należą między innymi kłkol *Agrostemma githago*, chaber bławatek *Centaurea cyanus*, mak polny *Papaver rhoeas*, miotła zbożowa *Apera spica-venti*, tasznik pospolity *Capsella bursa-pastoris*, iglica pospolita *Erodium cicutarium*, komosa

biała *Chenopodium album*, psianka czarna *Solanum nigrum*, rdest mniejszy *Polygonum minus*, żółtlica drobnokwiatowa *Galinsoga parviflora*, chwastnica jednostronna *Echinochloa crus-galli*. Do najpopularniejszych fitocenoz w uprawach okopowych należą *Galinsoga-Setarietum* zespół żółtlicy drobnokwiatowej i włośnicy sonej i *Echinochloa-Setarietum* zespół sporka polnego i chwastnicy jednostronnej, w zbożach *Vicietum tetraspermae* zespół wyki czteronasiennej, *Papaveretum argemones* zespół maku piaskowego. W pobliżu ludzkich osiedli, na przydrożach i przychaciach występuje roślinność ruderalna, często nitrofilna. Najczęstsze gatunki to: bylica pospolita *Artemisia vulgaris*, bylica piołun *Artemisia absinthium*, pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*, wrotycz pospolity *Tanacetum vulgare*, ślazu zaniedbany *Malva neglecta*, bieluń dziędzierzawa *Datura stramonium* i przymiotno kanadyjskie *Conyza canadensis* syn. *Erigeron canadensis*. Rośliny te budują fitocenozy zaliczane do klasy *Stellarietea mediae*, *Artemisietea* i *Chenopodietea*: *Urtico-Malvetum neglectae* zespół pokrzywy i ślazu zaniedbanego, *Artemisio-Tanacetetum vulgaris* zespół bylicy i wrotycza pospolitego, *Polygono-Matricarietum matricarioides* zespół rdestu ptasiego i rumianku bezpromieniowego. Natomiast miejsca wydeptywane porastają fitocenozy zespołów dywanowych należących do rzędu *Trifolio repentis-Plantaginetalia majoris*: *Lolio-Plantaginietum* zespół życicy trwałej i babki zwyczajnej, *Potentiletum anserinae* zespół pięciornika gęsiego.

W ekosystemach nieleśnych gminy Wągrowiec głównym reprezentantem fauny są zwierzęta terenów rolniczych. Są to przedstawiciele licznych gromad bezkręgowców (w szczególności owady) oraz płazy, gady, ptaki i drobne ssaki. Zwierzęta te są stosunkowo mocno narażone na wyginięcie ponieważ poddana są silnej antropopresji. Na terenach rolniczych dobrze rozwija się także fauna synantropijna, która wykorzystuje środowisko silnie przekształcone przez człowieka z korzyścią dla siebie. Na powierzchni gleby żyją gatunki pająków oraz chrząszczy głównie drapieżnych (biegaczowate), nekrofagi (grabarze) oraz pluskwiaki różnoskrzydłe. Obszary te są terenami pozyskiwania pożytku dla pszczół i trzmieli a także są to siedliska życiowe wielu błonkówek i motyli. Na nasłonecznionych, kamienistych zboczach, miedzach i nasypach występuje jaszczurka zwinka *Lacerta agilis* [9].

Świat zwierzęcy obszaru opracowania jest typowy dla obszarów nizinnych. Zainwestowanie sąsiednich terenów oraz postępująca urbanizacja ograniczyły faunę do gatunków pospolitych, najlepiej przystosowanych do takich warunków życia. Są to głównie drobne ssaki, ptaki i owady. Na obszarze opracowania nie zinventaryzowano gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r., poz. 1348).

Warunki klimatyczne

Według podziału rolniczo – klimatycznego Polski R. Gumińskiego (1948) badany obszar leży w dzielnicy środkowej (VIII), w jej cieplejszej części. Jest to rejon o najniższym w Polsce opadzie rocznym, największej ilości dni słonecznych (ponad 50 dni) oraz najmniejszej ilości dni pochmurnych (poniżej 130 dni). Liczba dni z przymrozkami wynosi od 100 do 110, dni mroźnych od 30 do 50, a przeciętny czas trwania pokrywy śnieżnej wynosi od 50 do 80 dni. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi tu 8°C. Okres wegetacyjny trwa od 210 do 220 dni.

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi od około 7,5°C do około 8,4°C. Najwyższe jej wartości występują w lipcu (17,6 – 18,0°C). Najniższa średnia miesięczna temperatura przypada na styczeń (od -1,5°C do -2,8°C) [9].

5.4. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

W granicach obszaru objętego projektem planu miejscowego strefa ochrony konserwatorskiej zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków (zespół nr 25 WEZ). W jej obrębie obowiązuje nakaz prowadzenia badań archeologicznych podczas prac związanych z zabudową i zagospodarowaniem obszaru objętego planem zgodnie z przepisami odrębnymi.

5.5. OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA, W TYM NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Stan środowiska przyrodniczego obszaru objętego projektem planu przedstawiony poniżej został opracowany głównie w oparciu o informacje uzyskane w Urzędzie Gminy Wągrowiec, Program ochrony środowiska dla gminy Wągrowiec na lata 2004-2007, z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2011 [17], Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2013 [19], Roczną ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2013 [20], Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce 2013 [3] oraz w oparciu o wizję w terenie.

Stan i zanieczyszczenie wód podziemnych i powierzchniowych

Źródłem zanieczyszczeń wprowadzanych do wód podziemnych i powierzchniowych są różnorodne formy działalności gospodarczej i bytowania człowieka w środowisku.

Wody podziemne ze względu na ich znaczenie, jako podstawowego źródła wody do picia, objęte są monitoringiem, którego celem są obserwacje zmian jakości tych wód, określenie trendów i dynamiki zmian. Badania prowadzone są w trzech sieciach monitoringu: krajowej, regionalnej i lokalnej.

Zgodnie z definicją umieszczoną w Ramowej Dyrektywie Wodnej dobry stan wód podziemnych oznacza stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy, jak i chemiczny jest określony, jako co najmniej „dobry”. Ramowa Dyrektywa Wodna przewiduje dla wód podziemnych następujące główne cele środowiskowe: zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w Dyrektywie), zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych, wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka. Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

Gmina Wągrowiec położona jest w granicach JCWPd nr 42. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonego na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 22 lutego 2011 r. przez Prezesa Rady Ministrów (Polski z 2011r. nr 40, poz. 451) stan ilościowy i chemiczny JCWPd nr 42 określono jako dobry. Tym samym brak jest zagrożenia dla nieosiągnięcia celów środowiskowych. Najbardziej aktualna ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego została przeprowadzona w roku 2012 przez Państwowy Instytut Geologiczny. Według ocen jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych w miejscowościach: Gołańcz (gm. Gołańcz), Kobylec (gm. Wągrowiec) i Kaliszany (gm. Wągrowiec), jakość wód podziemnych JCWPd nr 42 mieściła się w granicach III klasy (zadowalającej jakości).

Dla sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych jest ochrona tych wód oraz poprawa ich potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, tak aby osiągnąć dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny wód powierzchniowych, a także zapobieganie pogorszeniu ich potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego.

Obszar objęty planem miejscowym położony jest w granicach JCWP Wętna od Lutomni do Dopływu poniżej Jez. Łęgowo stanowiąca silnie zmienioną część wód. Według danych „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” stan JCWP określono jako słaby. Przyczyną zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych są silne zmiany morfologiczne (budowle piętrzące i regulacje), silne zurbanizowanie obszaru oraz ponad 70% udział terenów rolnych w powierzchni zlewni oraz wskaźnik gęstości zaludnienia wynoszący 135,65 mieszkańców/km². Ze względu na brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty związane z renaturalizacją cieków obowiązuje derogacja czasowa.

Rzeka Wętna zaliczona została do wód silnie zmienionych. Reprezentuje ona typ 24, tj. mała lub średnia rzeka na obszarze będącym pod wpływem procesów torfotwórczych. Zgodnie z klasyfikacją wskaźników jakości wód płynących w województwie wielkopolskim za rok 2013, w punkcie pomiarowym zlokalizowanym w gminie Oborniki, w 0,3 kilometrze biegu cieków, wykazano I klasę elementów biologicznych i stan dobry klasy elementów chemicznych.

Ostatnie wyniki badań Strugi Gołanieckiej pochodzą natomiast z roku 2008 (ciek przebadany został w gminie Wągrowiec). Jest to ciek o kodzie PLRW60002518649 i typie 25 tj. reprezentuje ciek łączący jeziora. Klasa elementów biologicznych, zgodnych z ówczesną (dziś nieaktualną) klasyfikacją to klasa 5, klasa elementów fizykochemicznych, zgodnych z ówczesną (dziś nieaktualną) klasyfikacją – poniżej klasy II, ocena specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych wykazała wówczas brak przekroczeń, stan wód ogólnie określono jako zły. Nowszych badań jakości wód na tym cieku nie realizowano.

Obszar objęty planem miejscowym zlokalizowany jest w bliskiej odległości od Jeziora Bukowieckiego, dla którego w ostatnich latach nie prowadzono badań jakości wód.

Wody wrażliwe i obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych

Obszar objęty projektem planu miejscowego nie jest usytuowany w strefie wód wrażliwych i obszarów szczególnie narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych.

Zanieczyszczenie gleb i zagrożenie działalnością rolniczą

Na stan jakości gleb wpływa rolnicze użytkowanie terenu i związane z nim zabiegi agrotechniczne modyfikujące jakość i strukturę przestrzenną pokrywy glebowej. Zmiany te z ekologicznego punktu widzenia mogą być zarówno dodatnie jak i ujemne. Źle dobrane lub niewłaściwie wykonane zabiegi agrotechniczne mogą prowadzić do: wzmożonej erozji wodnej i wietrznej, wyjąłowania gleby ze składników pokarmowych i jej nadmiernego zakwaszenia oraz chemicznego i biologicznego zanieczyszczenia gleby.

Na obszarze objętym projektem planu wpływ na gleby i ziemię może się ograniczyć do degradacji gleb przez deponowanie zanieczyszczeń z opadów atmosferycznych (siarczany, azotany, zakwaszenie). Chemiczne zanieczyszczenie gleb prowadzi do ich zakwaszenia, naruszenia równowagi jonowej, a zwłaszcza nagromadzenia związków chemicznych czynnych biologicznie.

W 2012 r. na terenie województwa wielkopolskiego określonych zostało 13 obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć (tzw. OSN). W granicach gminy Wągrowiec wyznaczono jeden OSN w zlewni Dopływu z Gruntowic. Nie obejmuje on swym oddziaływaniem terenów objętych opracowaniem.

W „Monitoringu chemizmu gleb ornych w Polsce w latach 2010-2012”, opracowanym przez Instytut Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach, podano wyniki badań zmian szerokiego zakresu cech gleb użytkowanych rolniczo, szczególnie właściwości chemicznych, zachodzących w określonych przedziałach czasu pod wpływem rolniczej i poza rolniczej działalności człowieka. Spośród 216 stałych punktów pomiarowo-kontrolnych żaden nie znalazł się na terenie gminy Wągrowiec.

Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego

Zgodnie z Programem ochrony środowiska dla gminy Wągrowiec na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektyw na lata 2008-2011 [17] na terenie gminy udział poszczególnych składników tworzących atmosferę może ulegać lokalnie istotnym odchyleniom od wartości przyjętych za średnie. Decydują o tym emisje gazów, par i pyłów, pochodzących zarówno ze źródeł naturalnych np. erozja gleb czy procesy gnilne na obszarach bagiennych jak i powodowane działalnością człowieka. Jako główne antropogeniczne źródła emisji należy wymienić transport towarów i ludzi (duży udział w emisjach tlenu węgla, tlenków azotu, niemetalowych lotnych związków organicznych, dwutlenku węgla), ogrzewanie budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej (źródło emisji znacznych ilości gazów szklarniowych i zakwaszających środowisko a szeregu przypadków także wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych i dioksan powstających w procesach spalania przebiegających w niskich temperaturach lub w wyniku spalania odpadów), produkcja rolna (źródło rozproszonej emisji dużej ilości amoniaku, metanu i podtlenu azotu, co ma wpływ na zmiany kwasowości środowiska, eutrofizację ekosystemów wodnych, a także na ocieplenie klimatu), energetyczne spalanie paliw (główne źródło emisji dwutlenku siarki, tlenków azotu, pyłów, w tym metali ciężkich, dwutlenku węgla) oraz procesy spalania w przemyśle (główne źródło emisji lotnych związków organicznych, metanu, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, pyłów w tym metali ciężkich). Analizując istnienie powyższych źródeł zanieczyszczeń na terenie gminy Wągrowiec należy uwzględnić fakt, iż emitowane zanieczyszczenia przenoszone są z masami powietrza z nad obszaru innych gmin, województw a nawet innych państw, niekiedy znacznie oddalonych

Potencjalne źródła zanieczyszczenia atmosfery w rejonie obszaru opracowania to emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych z drogi wewnętrznej oraz emisja zanieczyszczeń pochodzących z sektora komunalno-bytowego.

Na podstawie wyników pomiarów stężeń zanieczyszczeń w powietrzu od roku 2002 WIOŚ w Poznaniu przeprowadza coroczną ocenę jakości powietrza atmosferycznego. Rezultatem końcowym rocznej oceny jakości powietrza jest każdorazowo określenie klas wynikowych dla poszczególnych zanieczyszczeń w danej strefie. Wyniki rocznej oceny jakości powietrza za rok 2013 [20] dla gminy Wągrowiec należącej do strefy wielkopolskiej według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia i ochrony roślin przedstawiają się następująco:

1. w kryterium ochrony zdrowia sklasyfikowano:

- dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenu węgla oraz poziomu docelowego kadmu, arsenu, niklu – w klasie A,
- dla poziomu dopuszczalnego pyłu PM_{2,5} – w klasie A,
- ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM₁₀ – w klasie C,
- ze względu na przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu – w klasie C,
- ze dla poziomu docelowego dla ozonu w klasie A,

- dla poziomu celu długoterminowego ozonu – w klasie D2.
- 2. w kryterium ochrony roślin strefę wielkopolską sklasyfikowano:
 - dla SO₂ i NO_x zaliczono do klasy A,
 - dla O₃ zaliczono do klasy A.

Zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia oznacza konieczność wyznaczenia obszarów przekroczeń i zakwalifikowanie strefy do opracowania programów ochrony powietrza. Dla poprawy jakości powietrza w poszczególnych strefach, wdrażanie w życie zaleceń Programów ochrony powietrza dla stref będzie odbywać się sukcesywnie.

Stosownie do art. 91 ust. 9 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska [24], oraz art. 30, art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [25], Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwalił Programy ochrony powietrza i Aktualizacje Programów ochrony powietrza. Dla strefy wielkopolskiej na podstawie Uchwały Nr XXIX/565/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. uchwalono Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej ze względu na ozon. Ma on na celu zmniejszenie emisji prekursorów ozonu w samej strefie oraz na terenie miasta Poznania. Zarząd Województwa Wielkopolskiego przygotowuje program naprawczy mający na celu osiągnięcie poziomu docelowego substancji w powietrzu dla benzo(a)pirenu i aktualizację programu dla pyłu PM10.

Warunki akustyczne

Stan klimatu akustycznego jest jednym z najistotniejszych czynników określających jakość środowiska bezpośrednio odczuwalnym przez człowieka. W granicach obszaru objętego projektem planu miejscowego nie znajdują się tereny podlegające ochronie akustycznej.

Jak już wspomniano, analizowany obszar położony jest przy drodze wewnętrznej, dla której nie przeprowadzono pomiarów natężenia ruchu. Należy przypuszczać, iż ze względu na lokalny charakter ciągu komunikacyjnego i stosunkowo niewielkie natężenie ruchu, nie występują tu przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu.

Pole elektromagnetyczne

Problemy dotyczące ochrony ludzi i środowiska przed oddziaływaniem pola elektromagnetycznego wytwarzanego m.in. przez linie napowietrzne wysokiego napięcia zostały ujęte w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów [39].

Na terenie objętym projektem planu nie występują napowietrzne linie elektroenergetyczne, a tym samym nie ograniczają one możliwości inwestycyjnych.

Zagrożenia powodziowe

Obszar objęty projektem planu miejscowego nie jest zagrożony występowaniem zjawisk powodziowych.

Zagrożenie ruchami masowymi

Zjawisko osuwania ziemi spowodowane jest przede wszystkim gwałtownymi opadami deszczu, intensywnym topnieniem śniegu, podnoszeniem się poziomu wód gruntowych i wezbraniami rzek. Jest ono coraz częściej spowodowane również działalnością człowieka. W granicach obszaru opracowania Starostwo Powiatowe w Wągrowcu nie wyznaczyło terenów potencjalnie zagrożonych występowaniem ruchów masowych.

Możliwość wystąpienia klęsk żywiołowych

Zgodnie z informacją Wydziału Zarządzania Kryzysowego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w latach 2000-2010 nie ogłoszono w województwie wielkopolskim stanu klęski żywiołowej w rozumieniu przepisów odrębnych.

Niemniej w granicach obszaru wskazuje się na występowanie skarp i nachylonych krawędzi, o spadku powyżej 5°, w bezpośrednim sąsiedztwie Jeziora Bukowieckiego. Zgodnie z ustaleniami ekofizjografii [9] zróżnicowana morfologia terenu predysponuje ten obszar do odmiennego zagospodarowania i użytkowania jego poszczególnych części. Spadki terenu z przedziału 0-12% umożliwiają wprowadzenie zabudowy. Wraz ze wzrostem nachylenia powierzchni ziemi ograniczeniu ulega natomiast możliwość dowolnego kształtowania budynków.

6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU USTALEŃ PLANU

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Bukowiec – zabudowa rekreacyjna i mieszkaniowa w rejonie kompleksu leśnego” – część „B” istnieje ryzyko braku realizacji kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjętych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wągrowiec [23].

Zgodnie z ustaleniami Studium [23] obszar objęty projektem planu miejscowego został zaliczony do terenów zieleni rekreacyjnej, urządzonej. Wyznaczone tereny zieleni rekreacyjnej – ZR we wsi Bukowiec obejmują tereny o przeważającej funkcji zieleni urządzonej, służącej rekreacji i wypoczynkowi, z następującymi ograniczeniami dla zabudowy: na terenach zieleni rekreacyjnej, w rejonie Jez. Bukowieckiego w Bukowcu (zał.4) ustala się zagospodarowanie zieleni urządzonej, w tym rozmieszczenie rekreacyjnych obiektów niekubaturowych oraz obiektów małej architektury, z zakazem zabudowy budynkami.

Przystąpienie do sporządzenia planu miejscowego jest związane jest z zaobserwowaną presją inwestycyjną na terenach przylegających bezpośrednio do linii brzegowej Jeziora Bukowskiego. W celu zabezpieczenia tych terenów przed możliwością wprowadzenia zabudowy w oparciu o decyzje administracyjne konieczne stało się opracowanie planu miejscowego ustalającego przeznaczenie terenów zgodne z polityką przestrzenną zapisaną w Studium [23]. Pozwoli to zapewnić ład przestrzenny oraz uniknąć niekontrolowanego rozlewu zabudowy, mogącej stanowić zagrożenie dla wód Jeziora Bukowieckiego.

Plan miejscowy poprzez jego uchwalenie, jako akt prawa miejscowego określi zasady zagospodarowania terenu z preferencją dla zachowania funkcji zieleni rekreacyjnej z wykluczeniem możliwości realizacji zabudowy kubaturowej. Ponadto plan miejscowy wprowadzi nowe ustalenia dotyczące ochrony i kształtowania środowiska wynikające z obowiązujących przepisów prawnych. Projekt dokumentu zawiera szereg ustaleń dotyczących eliminacji lub ograniczenia negatywnych oddziaływań na środowisko.

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

W granicach obszaru objętego projektem planu miejscowego występują obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody [30]. Obszar położony jest w obrębie obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka”. Na tym obszarze obowiązują przepisy ustawy o ochronie przyrody [30]. Podstawowym zagrożeniem dla obszaru chronionego krajobrazu jest nadmierna presja turystyczna, eutrofizacja wody, wycinka drzew na brzegu i w strefie brzegowej, a także przekształcenia terenów związanych z rozwojem gospodarczym i turystycznym, kłusownictwo, pożary i zanieczyszczenie wód.

Przeprowadzona analiza uwarunkowań pozwoliła zidentyfikować istotne problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń planu, za które uznano m.in.:

- zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych. Zasoby wodne gminy ubożeją m.in. na skutek intensywnego użytkowania gospodarczego. Zanieczyszczone wody powierzchniowe odgrywają istotną rolę w zasilaniu wód podziemnych, a istniejące warunki litologiczne stwarzają możliwości infiltracji skażeń z gleby, a pośrednio także z atmosfery w ich głębi. Wszystkie te czynniki sprawiają, że stosunki wodne na analizowanym obszarze uległy istotnym zmianom nie tylko ilościowym, ale przede wszystkim jakościowym,
- przekroczenie wymaganych prawem norm jakości powietrza atmosferycznego, wymagające prowadzenia działań na rzecz utrzymania jakości lub poprawy warunków aerosanitarnych.

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWANIA PLANU

W toku prac nad prognozą przeprowadzono analizy dotyczące problematyki ochrony środowiska z uwzględnieniem w szczególności: ochrony przyrody, powietrza atmosferycznego, ochrony jakości wód powierzchniowych i podziemnych, ochrony przed hałasem, które mogą mieć związek z obszarem objętym miejscowym planem.

Projekt planu miejscowego uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach opracowanych na poziomach międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Najbardziej istotne z punktu widzenia projektu planu miejscowego cele ochrony środowiska określone w dokumentach wyższych szczebli zestawiono w poniższej tabeli. Pozostałe cele i problemy zawarte w niniejszych dokumentach nie dotyczą bezpośrednio obszaru opracowania lub ich problematyka nie jest regulowana zapisami planu miejscowego.

Polska jest stroną wielu konwencji oraz umów międzynarodowych w zakresie ochrony środowiska. Z ratyfikacji konwencji oraz umów wielostronnych lub też przystąpienia do nich wynikają zobowiązania do podejmowania działań na rzecz realizacji ich postanowień, mające wpływ na politykę państwa w dziedzinie ochrony środowiska oraz pośrednio na kierunki rozwoju gospodarczego kraju. Ich wagę podkreśla fakt nadrzędności prawa międzynarodowego względem aktów prawa wewnętrznego.

Na szczeblu krajowym cele ochrony środowiska ustanawiają strategiczne dokumenty rządowe. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r. zawiera zapis mówiący o zrównoważonym rozwoju jako zasadzie, którą winno się kierować Państwo. Zgodnie z Konstytucją, ustawy Prawo ochrony środowiska [24] oraz ustawy jej pokrewne zobowiązują do kierowania się zasadą zrównoważonego rozwoju na różnych etapach działań: planistycznych, realizacyjnych i zarządzania.

Wszystkie wymienione cele ochrony środowiska zostały uwzględnione zarówno podczas oceny stanu środowiska, wpływu przewidywanego oddziaływania ustaleń projektu planu miejscowego na środowisko jak i formułowaniu rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko.

Tab. 8.1. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Cele ochrony środowiska	Sposób uwzględnienia w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, sporządzona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r. ochrona dzikich zwierząt migrujących, stanowiących niezastąpiony element środowiska naturalnego	Wprowadzenie zasad w zakresie ochrony zieleni: – nakaz zachowania istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowanym sposobem zagospodarowania nakaz ich przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń w granicach obszaru objętego planem, – nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia. Wprowadzenie minimalnych powierzchni biologicznie czynnych w odniesieniu do powierzchni terenu: – 30% na terenie Z-R.
Konwencja o różnorodności biologicznej, sporządzona w Rio de Janeiro dnia 09.05.1992 r. ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystywania zasobów genetycznych, w tym przez odpowiedni dostęp do zasobów genetycznych i odpowiedni transfer właściwych technologii, z uwzględnieniem wszystkich praw do tych zasobów i technologii, a także odpowiednie finansowanie	
Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych, sporządzona w Bernie dnia 19 września 1996 r. zachowanie dzikiej fauny i flory, która odgrywa pierwszorzędną rolę w utrzymaniu równowagi biologicznej, która stanowi naturalne dziedzictwo o wartości przyrodniczej, estetycznej, naukowej, kulturowej, rekreacyjnej, gospodarczej	
Polityka Ekologicznej Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016	
– zachowanie różnorodności biologicznej i wdrażanie koncepcji korzyści ekologicznych	Wprowadzenie minimalnych powierzchni biologicznie czynnych w odniesieniu do powierzchni terenu: – 30% na terenie Z-R.

- racjonalna gospodarka zasobami wód powierzchniowych i podziemnych	Wprowadzenie zasad w zakresie ochrony gruntów i wód: - zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu, - zakaz magazynowania materiałów mogących powodować zanieczyszczenie środowiska w miejscach nieizolowanych od powierzchni terenu; Wprowadzenie zasad w zakresie zaopatrzenia w wodę: - nakaz zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowej, Wprowadzenie zasad w zakresie odprowadzenia ścieków: - nakaz odprowadzenia ścieków do kanalizacji sanitarnej, Wprowadzenie zasad w zakresie odprowadzenia wód opadowych i roztopowych: - nakaz zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na własnym terenie lub ich odprowadzania do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.
- ochrona powierzchni ziemi, a w szczególności gruntów użytkowanych rolniczo	Wprowadzenie zasad w zakresie ochrony gruntów i wód: - zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu, - zakaz magazynowania materiałów mogących powodować zanieczyszczenie środowiska w miejscach nieizolowanych od powierzchni terenu; Wprowadzenie zasad w zakresie zagospodarowania mas ziemnych: - nakaz wykorzystania mas ziemnych, spełniających standardy jakości gleb lub ziemi, uzyskanych w wyniku prac ziemnych na terenach ich powstawania do ukształtowania terenu, w tym dla urządzania zieleni towarzyszącej inwestycjom, - dopuszczenie usuwania nadmiarów mas ziemnych poza obszar planu zgodnie z przepisami odrębnymi.
- racjonalizacja zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w wodę z zasobów podziemnych oraz otoczenia ich ochroną przed ilościową i jakościową degradacją	Wprowadzenie zasad w zakresie zaopatrzenia w wodę: - nakaz zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowej, Wprowadzenie zasad w zakresie odprowadzenia ścieków: - nakaz odprowadzenia ścieków do kanalizacji sanitarnej, Wprowadzenie zasad w zakresie odprowadzenia wód opadowych i roztopowych: - nakaz zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na własnym terenie lub ich odprowadzania do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.
- poprawa jakości powietrza	Wprowadzenie zakazu realizacji budynków w granicach obszaru objętego planem.
- poprawa gospodarowania odpadami	Wprowadzenie zasad w zakresie gospodarowania odpadami: - nakaz gromadzenia i zagospodarowania odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania porządku i czystości w gminie oraz przepisami odrębnymi; Wprowadzenie zasad w zakresie zagospodarowania mas ziemnych: - nakaz wykorzystania mas ziemnych, spełniających standardy jakości gleb lub ziemi, uzyskanych w wyniku prac ziemnych na terenach ich powstawania do ukształtowania terenu, w tym dla urządzania zieleni towarzyszącej inwestycjom, - dopuszczenie usuwania nadmiarów mas ziemnych poza obszar planu zgodnie z przepisami odrębnymi.
- ochrona przed hałasem	Wprowadzenie zasad w zakresie ochrony przed hałasem: - nakaz zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku określonych w przepisach odrębnych, na terenie oznaczonym symbolem Z-R jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

Zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Bukowiec – zabudowa rekreacyjna i mieszkaniowa w rejonie kompleksu leśnego” – część „B” przeanalizowano także pod kątem celów ochrony środowiska zapisanych w dokumentach na szczeblu regionalnym i lokalnym.

Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 r. Wielkopolska 2020 [22].

W projekcie ustaleń miejscowego planu uwzględniono obszary interwencji poszczególnych celów projektu zaktualizowanej Strategii powiązane z celami operacyjnymi:

- 2.2. Ochrona krajobrazu
- 2.6. Uporządkowanie gospodarki odpadami
- 2.7. Poprawa gospodarki wodno-ściekowej
- 2.8. Ochrona zasobów wodnych i wzrost bezpieczeństwa powodziowego
- 2.12. Poprawa stanu akustycznego województwa
- 3.1. Racjonalizacja gospodarowania energią

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego [11]

Głównymi celami, które zostały uwzględnione w projekcie ustaleń planu miejscowego są:

- poprawa ładu przestrzennego, w którym poszczególne elementy przestrzeni tworzą harmonijną całość poprzez uwzględnienie w uporządkowanych relacjach wszelkich uwarunkowań i wymagań funkcjonalnych, społeczno- gospodarczych, środowiskowych, kulturowych oraz kompozycyjno-estetycznych,
- zrównoważony rozwój, w którym następuje proces integrowania działań gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych,
- minimalizacja napięć i konfliktów,
- ograniczanie zagrożeń dla zrównoważonego rozwoju.

Jednym z najważniejszych celów ochrony przyrody i krajobrazu Wielkopolski zapisanym w Planie województwa i uwzględnionym w projekcie planu miejscowego jest uwzględnienie powiązań przyrodniczych i spójności przestrzennej korytarzy ekologicznych stanowiących drogi migracji, rozprzestrzeniania i wymiany genetycznej organizmów żywych oraz wpływających na zmniejszenie negatywnych skutków izolacji obszarów cennych przyrodniczo.

Program ochrony środowiska dla gminy Wągrowiec na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektyw na lata 2008-2011 [17]

Podstawowe cele i kierunki działań, które zostały uwzględnione w projekcie ustaleń planu miejscowego to:

- likwidacja potencjalnych punktowych źródeł zanieczyszczeń wód,
- urządzanie terenów zieleni izolacyjnej dla obszarów aktywizacji gospodarczej,
- budowa instalacji wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych,
- zapobieganie u źródła zanieczyszczeniom wód powierzchniowych i podziemnych,
- poprawa stanu czystości powietrza,
- wdrożenie nowoczesnego systemu zbierania wykorzystywania i unieszkodliwiania odpadów,
- kształtowanie zieleni zorganizowanej pełniącej funkcje ochronne, klimatotwórcze,
- nie dopuszczenie do pogarszania się klimatu akustycznego.

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU NA ŚRODOWISKO

9.1. OCENA WPŁYWU PROPONOWANYCH ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU NA OBSZARY CENNE PRZYRODNICZO OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ W TYM CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ NA INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Sady” położony jest w granicach obszaru chronionego na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. [30]. Obszar położony jest w obrębie obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka”.

Status prawny tego obszaru regulowany jest Rozporządzeniem Nr 5/98 Wojewody Piłskiego z 15 maja 1998 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie piłskim (Dz. Urz. Woj. Pił. Nr 13, poz. 83) poprzedzone uchwałą Nr IX/56/89 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile z dnia 31 maja 1989 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie piłskim (Dz. Urz. Nr 11, poz. 95). W celu zachowania walorów przyrodniczych i krajobrazowych tego terenu należy uwzględnić zapisy zawarte w ww. dokumencie, wyznaczającym ten obszar chronionego krajobrazu.

Ocenę wpływu proponowanych rozwiązań zawartych w projekcie planu miejscowego należy odnieść do celu ochrony obszaru, który sprowadza się do ochrony walorów przyrodniczych, krajobrazowych, turystyczno-wypoczynkowych oraz funkcji korytarzy ekologicznych.

Plan miejscowy wprowadza na przedmiotowym terenie zachowanie funkcji zieleni rekreacyjnej z wykluczeniem możliwości realizacji zabudowy kubaturowej. Zachowanie dotychczasowego przeznaczenia i sposobu zagospodarowania terenu nie spowoduje negatywnego wpływu na cele ochrony obszaru chronionego krajobrazu.

W odniesieniu do walorów przyrodniczych wskazać należy, iż analizowany teren stanowi element najbardziej wartościowych ekosystemów na obszarze gminy Wągrowiec. Oddziaływania ustaleń planu miejscowego wiązać się będą z zachowaniem istniejącej zieleni, z jednoczesnym wykluczeniem możliwości realizacji nowych inwestycji. Skutkiem realizacji planu będzie utrzymanie dotychczasowej powierzchni biologicznie czynnej, w tym istniejących zadrzewień. Nie prognozuje się zmian rzeźby terenu, naruszenia profilu glebowego czy pojawienia się nowych emisji zanieczyszczeń do powietrza, wód i gleb, a także nowych oddziaływań akustycznych. Oddziaływania ustaleń planu stanowić będą źródło korzystnych wpływów na środowisko, a tym samym przyczynią się do realizacji celów ochrony obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka”.

W projekcie planu miejscowego zawarto szereg rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących potencjalne negatywne oddziaływania wynikające z dopuszczenia użytkowania rekreacyjnego terenu. Ustalono zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko określonych w przepisach odrębnych, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego. W ustaleniach dokumentu wprowadzono nakaz zachowania istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowanym sposobem zagospodarowania nakaz ich przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń w granicach obszaru objętego planem, oraz nakaz zagospodarowania zieleni wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia. Zgodnie z ustaleniami planu wprowadzono nakaz odprowadzenia ścieków do kanalizacji sanitarnej oraz nakaz zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na własnym terenie lub ich odprowadzania do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi. Działania te, ukierunkowane na przeciwdziałanie zanieczyszczeniu wód, gleb i powietrza zabezpieczą analizowany teren przed niekorzystnymi oddziaływaniami na walory przyrodnicze obszaru.

Ustalenia planu miejscowego gwarantują zachowanie walorów przyrodniczych w warunkach zrównoważonego rozwoju. Oddziaływania na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego szerzej przeanalizowano w następnych rozdziałach niniejszej prognozy. Przeprowadzone oceny należy zatem odnosić także do celów ochrony obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka”. Generalnie oddziaływanie ustaleń planu na walory przyrodnicze obszaru będzie miało charakter lokalny (niewielka skala), bezpośredni (zachowanie istniejącej zieleni) i pośredni (korzystny wpływ na jakość wód, gleb i powietrza) i stały.

Na skutek realizacji dokumentu nie przewiduje się zmiany dotychczasowego charakteru krajobrazu. W projekcie planu ustalono nakaz zachowania istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowanym sposobem zagospodarowania nakaz ich przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń w granicach obszaru objętego planem oraz nakaz zagospodarowania zieleni wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia. Ustalenia te mają na celu zachowanie ładu przestrzennego, a tym samym zachowanie walorów krajobrazowych w warunkach zrównoważonego rozwoju. Tym samym oddziaływanie ustaleń planu na krajobraz będzie miało charakter lokalny (niewielka skala zmian), bezpośredni (zachowanie dotychczasowego krajobrazu), stały.

Z punktu widzenia ochrony walorów turystyczno-wypoczynkowych gminy realizacja ustaleń planu miejscowego korzystnie wpłynie na ich zachowanie. O atrakcyjności turystyczno-wypoczynkowej obszaru świadczy występowanie dużych kompleksów leśnych, rynien jeziornych i dolin rzecznych. Plan miejscowy zakłada zachowanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania analizowanej części strefy brzegowej Jeziora Bukowieckiego z możliwością wykorzystania na cele rekreacyjne. Tym samym realizacja korzystnie wpłynie na zachowanie atrakcyjności turystycznej gminy.

Analizowany dokument zachowuje dotychczasowy sposób zagospodarowania obszaru pod funkcję zieleni rekreacyjnej. Tym samym ustalone przeznaczenie nie spowoduje wprowadzenia ograniczeń dla funkcjonowania korytarzy ekologicznych.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody [30] na obszarze opracowania, tak jak w całej Polsce, obowiązuje ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

9.2. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PLANU, W TYM BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE, POZYTYWNE I NEGATYWNE

Proponowany sposób zagospodarowania na obszarze objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego nie zmienia dotychczasowej struktury przestrzennej. Realizacja ustaleń planu nie wywoła istotnych skutków w środowisku i krajobrazie.

Z punktu widzenia projektowanego dokumentu oddziaływanie na środowisko odbywać się będzie na etapie inwestycyjnym, jak i eksploatacyjnym na następujące komponenty środowiska:

9.2.1. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, ROŚLINY I ZWIERZĘTA

Wpływ realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Bukowiec – zabudowa rekreacyjna i mieszkaniowa w rejonie kompleksu leśnego” – część „B” na różnorodność biologiczną będzie niewątpliwie długotrwały, bezpośredni i pośredni oraz trwały, aczkolwiek przy zachowaniu środków ostrożności i przestrzeganiu pewnych zasad można to oddziaływanie zniwelować.

Zgodnie z ustaleniami planu miejscowego nie należy spodziewać się znaczących i niekorzystnych przekształceń szaty roślinnej. Omawiany obszar, stanowiąc strefę buforową Jeziora Bukowieckiego, pełni dość istotne funkcje przyrodnicze. Od północy obszar ten graniczy z kompleksem leśnym. W jego obrębie występują ponadto skupiska zadrzewień.

W projekcie planu miejscowego wskazuje się na konieczność zachowania istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowanym sposobem zagospodarowania wprowadzono nakaz ich przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń w granicach obszaru objętego planem. W związku z zapisami ustawy o ochronie przyrody [18] zabraniającymi wprowadzania do środowiska przyrodniczego oraz przenoszenia w tym środowisku roślin, zwierząt i grzybów gatunków obcych, zaleca się, aby podczas planowanych nasadzeń korzystać z rodzimych gatunków drzew i krzewów z uwzględnieniem wymagań siedliskowych.

W projekcie ustaleń planu przewiduje się ograniczenie powierzchni terenów uszczelnionych na rzecz powierzchni biologicznie czynnych, obsadzonych zielenią. Aby zachować prawidłowe funkcjonowanie elementów środowiska przyrodniczego ustala się minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej wynoszącej 80% powierzchni działki.

Wobec powyższego przewiduje się, że planowane przeznaczenie terenu pod zieleni rekreacyjną bez możliwości realizacji zabudowy nie spowoduje istotnych strat przyrodniczych.

Realizacja ustaleń planu miejscowego nie powinna w sposób bezpośredni i stały wpłynąć na warunki bytowania drobnej zwierzyny. Zachowanie dotychczasowego, rekreacyjnego użytkowania terenu, nie powinno zakłócić dotychczasowego bytowania zwierząt, które mają w nim swoje siedliska.

9.2.2. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA LUDZI

O jakości życia mieszkańców decyduje szereg czynników. W zakresie zagadnień przestrzennych o warunkach i jakości życia społeczności lokalnych decydują standardy zagospodarowania terenu i zaspokojenie potrzeb bytowych.

Na obszarze objętym planem miejscowym nie występują zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia wynikające z występowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, takich jak np. obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych.

Zagrożeniem dla ludzi i dóbr materialnych może być wystąpienie coraz częściej pojawiających się niekorzystnych zjawisk meteorologicznych, m.in.: burz, huraganów, deszczy nawaalnych.

Ustalenia zawarte w projekcie planu mają też pośredni wpływ na życie społeczne gminy Wągrowiec. Związane jest to z zachowaniem najcenniejszych przyrodniczo terenów i ich ochroną przed trwałym zainwestowaniem, a tym samym polepszeniem jakości życia mieszkańców i utrzymaniem istniejących walorów przyrodniczych, krajobrazowych i wypoczynkowych.

Zagrożeniem dla środowiska i pośrednio zdrowia ludzi może być niepełne zrealizowanie ustaleń planu miejscowego (np. w zakresie uzbrojenia terenów, zagospodarowania odpadów) lub późniejsze zaniedbania w eksploatacji. W konsekwencji realizacja ustaleń planu na ludzi i ich mienie będzie miała pozytywne oddziaływania bezpośrednie, jak i pośrednie, długookresowe i skumulowane, a w wielu wypadkach trwałe. Zapewni właściwą ochronę elementów środowiska przyrodniczego, właściwe standardy jakości środowiska, a co za tym idzie dobre warunki życia

i zdrowia mieszkańców, a także pozwoli zachować odpowiednie proporcje między zainwestowaniem i zagospodarowaniem otoczenia Jeziora Bukowieckiego.

9.2.3. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

W projekcie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Bukowiec – zabudowa rekreacyjna i mieszkaniowa w rejonie kompleksu leśnego” – część „B” wskazano działania polegające na ochronie wód zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zachowanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania obszaru nie spowoduje zwiększenia zapotrzebowania na wodę ani wzrostu ilości produkowanych ścieków. Woda potrzebna będzie jedynie dla celów przeciwpożarowych i pielęgnacji terenów zielonych.

W wyniku realizacji ustaleń planu nie należy spodziewać się znaczących wpływów na jakość wód powierzchniowych i podziemnych.

Przewiduje się zaopatrzenie w wodę wyłącznie z sieci wodociągowej, co jest istotne z punktu widzenia ochrony zasobów wód podziemnych. Odprowadzanie ścieków odbywać się będzie do sieci kanalizacyjnej (do oczyszczalni ścieków zlokalizowanej poza terenem objętym planem).

Korzystnym działaniem dla ochrony wód powierzchniowych i podziemnych będzie zmniejszenie odpływu wód opadowych i roztopowych z terenów objętych planem miejscowym. Wprowadza się nakaz zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na własnym terenie lub ich odprowadzania do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi. Takie działanie będzie miało długoterminowe, pozytywne i pożądane skutki dla środowiska. Lokalne retencjonowanie wody na działkach przyczyni się do bezpośredniego zasilania wód gruntowych danej zlewni oraz do racjonalnego gospodarowania zasobami wody poprzez używanie wód opadowych i roztopowych do pielęgnacji terenów zieleni.

Realizacja sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej spowoduje oddziaływanie krótkoterminowe, bezpośrednie i chwilowe na środowisko, ale w konsekwencji pozytywne dla ochrony wód gruntowych i podziemnych.

Ustalenia planu nie zwiększą ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonym na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 22 lutego 2011 r. przez Prezesa Rady Ministrów (Polski z 2011r. nr 40, poz. 451). W przypadku wód powierzchniowych, dla których zagrożeniem nieosiągnięcia celów środowiskowych są silne zmiany morfologiczne (budowle piętrzące i regulacje), silne zurbanizowanie obszaru oraz ponad 70% udział terenów rolnych w powierzchni zlewni oraz wskaźnik gęstości zaludnienia wynoszący 135,65 mieszkańców/km²., biorąc pod uwagę derogację czasową wynikającą z braku możliwości technicznych oraz dysproporcjonalnymi kosztami związanymi z renaturalizacją cieku, realizacja ustaleń planu miejscowego polegająca na utrzymaniu istniejącego sposobu zagospodarowania przy zachowaniu ustaleń związanych z ochroną wód i sposobem odprowadzania ścieków, nie powinna spowodować wzrostu ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych. W przypadku wód podziemnych nie stwierdzono zagrożenia dla nieosiągnięcia celów środowiskowych.

9.2.4. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Na skutek realizacji ustaleń planu miejscowego nie prognozuje się znaczącego wzrostu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Oddziaływanie ustaleń planu na powietrze atmosferyczne będzie uzależnione jedynie od natężenia ruchu pojazdów na sąsiedniej drodze wewnętrznej.

Na stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego oddziałują szlaki komunikacyjne. Szkodliwe skutki ruchu samochodowego obejmują emisję do atmosfery substancji, jak m.in. CO, węglowodory, tlenki azotu, SO₂, aldehydy, Pb, pył gumowy ze ścierania opon samochodowych. Ilość tych związków będzie uzależniona od natężenia ruchu oraz rodzaju pojazdów dojeżdżających na omawiany obszar. Należy zaznaczyć, że obszar objęty planem miejscowym położony jest w bezpośrednim sąsiedztwie drogi wewnętrznej, na której ruch kołowy ma wyłącznie charakter lokalny. Ograniczenie ruchu przyczynia się jednak do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza. Zachowanie istniejącej funkcji terenów nie spowoduje wzrostu ilości samochodów.

9.2.5. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI

Obszar objęty planem charakteryzuje się stosunkowo dużym zróżnicowaniem morfologicznym, jednak ze względu na wprowadzenie zakazu realizacji nowych budynków nie należy spodziewać się istotnych zmian ukształtowania powierzchni.

Ze względu na zachowanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania obszaru realizacja ustaleń planu nie będzie powodować przekształcenia powierzchni ziemi, naruszenia profilu glebowego, wykonywania wykopów, czy przemieszczania mas ziemnych. Mogą wystąpić natomiast oddziaływania związane z częściowym uszczelnieniem powierzchni ziemi w przypadku budowy dojazdów i dojazdów.

W czasie prac budowlanych w sposób pierwotny i krótkoterminowy mogą wystąpić oddziaływania także na tereny przyległe, szczególnie w okresie wzmożonych prac ziemnych (fundamentowanie, uzbrojenie teren), korzystania ze specjalistycznego sprzętu budowlanego czy wzmożonego ruchu samochodów dostawczych z materiałami budowlanymi, ale w dużej mierze odwracalne i nie zawsze uciążliwe. Przy obecnie stosowanej technice oddziaływania realizacji infrastruktury technicznej na środowisko będą bezpośrednie i krótkotrwałe. Mogą nastąpić także pewne zagrożenia dla gleb i wód gruntowych poprzez np. nieodpowiednie zabezpieczenie materiałów budowlanych, awarię itp. Po zakończeniu budowy teren wokół poszczególnych obiektów zostanie uporządkowany i urządzony zgodnie z ustaleniami planu.

9.2.6. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA KRAJOBRAZ

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody [30], ochronie podlega również krajobraz. Potrzeba tej ochrony wynika m.in. z konieczności utrzymania harmonii, czyli takiego zróżnicowania i ukształtowania krajobrazu, który zapewniłby funkcjonowanie poszczególnych ekosystemów zapewniając dobre warunki dla życia człowieka. Harmonia krajobrazu może być utrzymana, a nawet wzbogacana przez świadome działanie człowieka.

Na skutek realizacji dokumentu nie przewiduje się zmiany dotychczasowego charakteru krajobrazu. W projekcie planu ustalono nakaz zachowania istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowanym sposobem zagospodarowania nakaz ich przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń w granicach obszaru objętego planem oraz nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia. Ustalenia te mają na celu zachowanie ładu przestrzennego, a tym samym zachowanie walorów krajobrazowych w warunkach zrównoważonego rozwoju. Tym samym oddziaływanie ustaleń planu na krajobraz będzie miało charakter lokalny (niewielka skala zmian), bezpośredni (zachowanie dotychczasowego krajobrazu), stały.

Pozytywnie na walory krajobrazowe wpłyną zapisy planu w zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, które wprowadzają m.in.: dopuszczenie lokalizacji obiektów małej architektury, czy zakaz lokalizacji reklam.

Ustalenia planu wprowadzają także tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, rozdzielając tereny o funkcjach przyrodniczych od sąsiednich terenów zabudowy mieszkaniowej czy rekreacji indywidualnej, co pozwoli zachować ład przestrzenny i nie dopuścić do chaosu funkcjonalno-przestrzennego.

9.2.7. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA KLIMAT

Na skutek zachowania dotychczasowego sposobu zagospodarowania obszaru nie zmienią się warunki klimatu lokalnego. Wprowadzenie nowej zieleni może korzystnie wpłynąć na warunki mikroklimatu w zakresie spadku amplitudy temperatur powietrza, prędkości wiatru czy wzrostu wilgotności powietrza. Będą to oddziaływania wtórne, długoterminowe i stałe, ale nie będą one znacząco wpływać na warunki klimatu odczuwalnego przez ludzi.

9.2.8. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ZASOBY NATURALNE

Na terenie objętym planem miejscowym nie występują udokumentowane złoża kopalin i projektowane tu zagospodarowanie nie będzie miało na nie wpływu.

9.2.9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE

Realizacja ustaleń planu miejscowego nie spowoduje negatywnych oddziaływań na zabytki i dobra materialne. Zapisy w ustaleniach dokumentu wprowadzają ograniczenia w zagospodarowaniu, tak by zachować prawidłowe funkcjonowanie elementów środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Dla ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego ustalono strefę ochrony konserwatorskiej zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków (zespół nr 25 WEZ), w której obowiązuje nakaz prowadzenia badań archeologicznych podczas prac związanych z zabudową i zagospodarowaniem obszaru objętego planem zgodnie z przepisami odrębnymi. Dzięki tym działaniom każda realizacja inwestycji przyczyni

się do zbadania zasobów kulturowych i ewentualnego podjęcia odpowiednich zabiegów zabezpieczających. Nowe przedsięwzięcia, z uwagi na lokalizację oraz charakter oddziaływania na środowisko nie będą miały wpływu na zabytki chronione znajdujące się na obszarach sąsiednich.

Działania na rzecz ochrony dziedzictwa archeologicznego zapisane w ustaleniach zmiany Studium są zgodne z ideą Europejskiej konwencji o ochronie dziedzictwa archeologicznego, przyjętej przez Polskę w 1996 roku. Najważniejszym rezultatem Konwencji Maltańskiej jest zapewnienie, iż żadna inwestycja nie będzie niszczyła stanowisk archeologicznych bez przeprowadzenia wcześniejszych wykopalisk ratowniczych.

Nie określa się także zasad ochrony dóbr kultury współczesnej z uwagi na brak takich obiektów na obszarze objętym planem.

9.2.10. INNE ZAGROŻENIA DLA ŚRODOWISKA

Hałas

Stan klimatu akustycznego jest jednym z najistotniejszych czynników określających jakość środowiska bezpośrednio odczuwalnym przez człowieka. Klimat akustyczny warunkuje możliwości odpoczynku i regeneracji sił.

W ustaleniach planu wprowadza się obowiązek ochrony przed hałasem i zapewnienie standardu akustycznego. Na obszarze objętym planem wskazuje się teren podlegający ochronie akustycznej, dla którego ustala się obowiązek zachowania określonych w przepisach odrębnych, dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

Na skutek realizacji ustaleń planu nie prognozuje się pojawienia nowych źródeł hałasu. Rekreacyjne użytkowanie terenu nie będzie stanowiło źródła istotnych oddziaływań akustycznych.

Jedynym źródłem emisji hałasu jest droga wewnętrzna przebiegająca przy północnej granicy obszaru. Na podstawie literatury przedmiotu oraz przy założeniu średniej prędkości poruszania się pojazdów na terenie zabudowanym wynoszącym 50 km/h, można domniemywać, iż równoważny poziom dźwięku dla pory dnia i nocy przy złagodzeniu norm hałasowych nie przekracza wartości dopuszczalnych. Zachowanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania na analizowanym obszarze nie spowoduje znaczącego wzrostu natężenia ruchu, dlatego nie prognozuje się nasilenia emisji hałasu komunikacyjnego.

Pole elektromagnetyczne

Problemy dotyczące ochrony ludzi i środowiska przed oddziaływaniem pola elektromagnetycznego wytwarzanego m.in. przez linie napowietrzne wysokiego napięcia zostały ujęte w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów [39].

Zaopatrzenie w energię elektryczną odbywać się będzie ze stacji transformatorowych. Przy obecnie stosowanej technice oddziaływania związane z realizacją infrastruktury technicznej na środowisko będą bezpośrednie i krótkotrwałe, przyczynią się także do oszczędnego gospodarowania powierzchnią ziemi.

W wyniku realizacji ustaleń planu mogą pojawić się nowe źródła promieniowania sztucznego, takie jak: stacje transformatorowe oraz urządzenia przemysłowe, sieci infrastruktury technicznej, w tym w szczególności sieci elektroenergetyczne i telekomunikacyjne. Na podstawie dostępnej literatury można stwierdzić, że ich eksploatacja nie spowoduje przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

Realizację ustaleń planu w zakresie oddziaływania pól elektromagnetycznych zgodnie z obowiązującymi przepisami przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii i rozwiązań technicznych nie powinna oddziaływać negatywnie na ludzi i środowisko.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska [24] poważna awaria jest to zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. Na skutek realizacji ustaleń planu nie przewiduje się wzrostu zagrożenia poważnymi awariami.

Gromadzenie odpadów

Bardzo ważna dla ochrony środowiska jest prawidłowa gospodarka odpadami. Zgodnie z ustaleniami planu podstawową zmianą jest przeznaczenie dotychczasowych terenów o funkcji mieszkalnej zagrodowej z dopuszczeniem działalności produkcyjnej na cele mieszkaniowo-usługowe i produkcyjne. Spowoduje to z pewnością powiększenie ilości odpadów, ale też zakresu selektywnej zbiórki odpadów.

W planie ustalono warunki gospodarowania odpadami poprzez nakaz gromadzenia i zagospodarowania odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania porządku i czystości w gminie oraz przepisami odrębnymi. Ponadto w zakresie zagospodarowania mas ziemnych ustalono nakaz wykorzystania mas ziemnych, spełniających standardy jakości gleb lub ziemi, uzyskanych w wyniku prac ziemnych na terenach ich powstawania do ukształtowania terenu, w tym dla urządzania zieleni towarzyszącej inwestycjom oraz dopuszczenie usuwania nadmiarów mas ziemnych poza obszar planu zgodnie z przepisami odrębnymi. W związku z tym zapisem oddziaływanie to będzie bezpośrednie, krótkoterminowe i chwilowe, ale korzystne dla racjonalnego gospodarowania masami ziemi.

Generalnie najwięcej problemów z powstawaniem odpadów będzie miało miejsce na etapie inwestycyjnym. Na etapie budowy wytwarzane są zazwyczaj znaczne ilości odpadów, głównie budowlanych. Mogą pojawić się także odpady niebezpieczne. Prawidłowa organizacja systemu bieżącego gospodarowania odpadami oraz właściwa organizacja placu budowy wpłynie na minimalizację bezpośredniego oddziaływania odpadów na zdrowie i życie ludzi oraz na środowisko.

10. CHARAKTERYSTYKA I OCENA ISTNIEJĄCYCH ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH ZAWARTYCH W USTALENIACH MIEJSCOWEGO PLANU W ASPEKCIE OCHRONY ŚRODOWISKA

10.1. OCENA ZGODNOŚCI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU Z PRZEPISAMI PRAWA DOTYCZĄCYMI OCHRONY ŚRODOWISKA

Przy sporządzaniu ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania uwzględniono przepisy odrębne dotyczące ochrony środowiska, przyrody, dóbr kultury, itp. Dotyczy to spełnienia wymogów ochrony jakości środowiska w zakresie standardów emisyjnych, jakości powietrza, standardów akustycznych.

Ochrona gleb

Na obszarze objętym planem nie występują grunty objęte ochroną prawną.

Ochrona lasów

Na obszarze opracowania nie występują lasy.

Ochrona wód

Przewiduje się zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej. Ścieki odprowadzane będą do kanalizacji sanitarnej. Ustalono ponadto zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu oraz zakaz magazynowania materiałów mogących powodować zanieczyszczenie środowiska w miejscach nieizolowanych od powierzchni teren. W zakresie odprowadzenia wód opadowych i roztopowych ustalono nakaz zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na własnym terenie lub ich odprowadzania do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.

Ochrona kopalin

Na obszarze opracowania nie występują udokumentowane złoża kopalin.

Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Realizacja ustaleń planu miejscowego nie spowoduje negatywnych oddziaływań na zabytki i dobra materialne. Zapisy w ustaleniach dokumentu wprowadzają ograniczenia w zagospodarowaniu, tak by zachować prawidłowe funkcjonowanie elementów środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Dla ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego ustalono strefę ochrony konserwatorskiej zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków (zespół nr 25 WEZ), w której obowiązuje nakaz prowadzenia badań

archeologicznych podczas prac związanych z zabudową i zagospodarowaniem obszaru objętego planem zgodnie z przepisami odrębnymi.

10.2. OCENA STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ

Proponowana w ustaleniach projektu planu miejscowego struktura funkcjonalno-przestrzenna uwzględnia wymogi ochrony środowiska, a także jest zgodna z potrzebami funkcjonalnymi i zamierzeniami gminy.

Celem planu miejscowego jest zachowanie dotychczasowej funkcji terenu zieleni rekreacyjnej stanowiącej strefę buforową Jeziora Bukowieckiego. Proponowany sposób zagospodarowania nie wprowadza zmian w strukturze przestrzennej całej gminy.

Przyjęty kierunek zagospodarowania przestrzennego terenów jest zgodny ze strukturą funkcjonalno-przestrzenną gminy określoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wągrowiec [23]. Obszar objęty projektem planu miejscowego został zaliczony do terenów zieleni rekreacyjnej, urządzonej.

Zgodnie z ustaleniami Studium [23] wyznaczone tereny zieleni rekreacyjnej – ZR we wsi Bukowiec obejmują tereny o przeważającej funkcji zieleni urządzonej, służącej rekreacji i wypoczynkowi, z następującymi ograniczeniami dla zabudowy: na terenach zieleni rekreacyjnej, w rejonie Jez. Bukowieckiego w Bukowcu (zał. 4) ustala się zagospodarowanie zieleni urządzonej, w tym rozmieszczenie rekreacyjnych obiektów niekubaturowych oraz obiektów małej architektury, z zakazem zabudowy budynkami.

11. WNIOSKI

11.1. PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNE ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000

Realizacja ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Bukowiec – zabudowa rekreacyjna i mieszkaniowa w rejonie kompleksu leśnego” – część „B” nie wywoła znaczących oddziaływań na obszary objęte ochroną prawną, w tym przedmiot i cele ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność i spójność. Planowane zachowania dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu pod funkcję zieleni rekreacyjnej nie wpłynęły także znacząco na utratę walorów przyrodniczych, krajobrazowych, turystyczno-wypoczynkowych oraz funkcji korytarzy ekologicznych obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka”. Nieliczne prognozowane oddziaływania będą miały charakter lokalny i ograniczony do granic obszarów objętych opracowaniem.

Nie mniej każde ustalenie planu będzie miało wpływ na stan i funkcjonowanie poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego. Będzie on krótkotrwały, długotrwały, bezpośredni, pośredni, stały, często pozytywny.

Plan wprowadza szereg ustaleń (rozwiązań) zapewniających ochronę elementów środowiska przyrodniczego:

- wzbogacenie terenów biologicznie czynnych (poprawa bilansu terenów zieleni) m.in. poprzez: ograniczenie powierzchni terenów uszczelnionych na rzecz powierzchni biologicznie czynnych, określony udział powierzchni biologicznie czynnej, co zapewnia zachowanie pokrywy glebowej na znacznym obszarze, a także wprowadzenie zieleni wysokiej i niskiej o charakterze ochronnym, izolacyjnym, ozdobnym,
- ochronę wód powierzchniowych i podziemnych m.in. poprzez: zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu, zakaz magazynowania materiałów mogących powodować zanieczyszczenie środowiska w miejscach nieizolowanych od powierzchni terenu, nakaz odprowadzenia ścieków do kanalizacji sanitarnej oraz nakaz zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na własnym terenie lub ich odprowadzania do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi,
- ochronę powietrza atmosferycznego poprzez wprowadzenie zakazu realizacji budynków w granicach obszaru objętego planem,
- ochronę powierzchni ziemi m.in. poprzez: ograniczanie uszczelniania terenu, ustalając minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, co przyczyni się do bezpośredniego zasilania wód gruntowych danej zlewni,

- racjonalne gospodarowanie odpadami poprzez nakaz gromadzenia i zagospodarowania odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania porządku i czystości w gminie oraz przepisami odrębnymi,
- racjonalne zagospodarowanie mas ziemnych poprzez nakaz wykorzystania mas ziemnych, spełniających standardy jakości gleb lub ziemi, uzyskanych w wyniku prac ziemnych na terenach ich powstawania do ukształtowania terenu, w tym dla urządzania zieleni towarzyszącej inwestycjom oraz dopuszczenie usuwania nadmiarów mas ziemnych poza obszar planu zgodnie z przepisami odrębnymi.

W ustaleniach planu zaproponowano także rozwiązania mające na celu ograniczenie potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko dotyczących:

- ochrony przed hałasem i zapewnienia standardu akustycznego poprzez nakaz zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku określonych w przepisach odrębnych, na terenie oznaczonym symbolem Z-R jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

W kwestii zapobiegania i ograniczania innym skutkom zagrożeń naturalnych oraz przeciwdziałaniu poważnym awariom zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska [24], nie wolno budować tu zakładów stwarzających zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenia występowania poważnych awarii.

Wprowadza się ponadto zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko określonych w przepisach odrębnych, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego.

11.2. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU MIEJSCOWEGO, JEŚLI STWIERDZONO WYSTĘPOWANIE ZNACZĄCYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Przyjęte w projekcie planu miejscowego rozwiązania nie naruszają zapisów zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wągrowiec [23]. Szczegółowa ocena ustaleń projektu planu miejscowego wykazała, że przyjęte rozwiązania dotyczące ochrony środowiska są właściwe, zgodne z obowiązującym prawem i zapewniające rozwój zrównoważony.

Ze względu na brak znaczących oddziaływań na obszary cenne przyrodniczo, w tym obszary Natura 2000 oraz integralność tych obszarów (obszar objęty planem miejscowym nie znajduje się w granicach tych obszarów) nie zachodziła konieczność przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Bukowiec – zabudowa rekreacyjna i mieszkaniowa w rejonie kompleksu leśnego” – część „B”. Podczas sporządzania projektu dokumentu nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

11.3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Istotną rolę w kontroli realizacji postanowień projektowanego dokumentu ma Urząd Gminy Wągrowiec. Zgodnie ze swoimi kompetencjami powinien monitorować bieżący stan zagospodarowania przestrzeni gminy oraz wszelkich niekorzystnych zjawisk mających wpływ na jakość środowiska przyrodniczego, czy rozwój gminy.

Skutki realizacji postanowień projektowanego dokumentu podlegają też ocenom i analizom prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 1991 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska [35].

Kontrole przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym wykorzystaniu zasobów przyrody prowadzi na terenie m.in. Wielkopolski Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu i Państwowy Instytut Geologiczny monitorując na bieżąco poszczególne komponenty środowiska, takie jak: powietrze, wody, gleby, klimat akustyczny, promieniowanie elektroenergetyczne i inne w zakresie określonym w przepisach szczególnych.

Niezależnie od ww. instytucji Urząd Gminy może przeprowadzać okresowe kontrole przestrzegania prawa środowiska, a w konsekwencji ich przeprowadzenia, wskazane wnioski, uwagi i zalecenia przyczynią się do uzupełnienia ewentualnych uchybień w tym zakresie a tym samym poprawy stanu środowiska na danym terenie.

Ponadto kontrole przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym wykorzystaniu zasobów przyrody prowadzą instytucje do tego powołane.

Po zrealizowaniu ustaleń planu miejscowego, wskazany jest monitoring z zastosowaniem metody wskaźnikowej systemu unieszkodliwiania ścieków (2 razy w roku) oraz ilości wytworzonych odpadów na 1 działkę rekreacyjną – raz na rok.

Przy przeprowadzaniu analiz i monitorowaniu skutków realizacji ustaleń planu możliwe jest wykorzystanie sporządzonych uprzednio prognoz, raportów i ocen oddziaływania na środowisko. Dokumenty te stanowią istotne źródło danych niezbędne do analizy środowiska na danym terenie.

11.4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Gmina Wągrowiec nie sąsiaduje bezpośrednio z terytoriami innych państw i nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko w rozumieniu ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [25].

12. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Podstawę prawną wykonania niniejszej prognozy stanowi Uchwała Nr L/427/2014 Rady Gminy Wągrowiec z dnia 15 października 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Bukowiec – zabudowa rekreacyjna i mieszkaniowa w rejonie kompleksu leśnego”.

Decyzją Wójta Gminy Wągrowiec przedmiotowy miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego został podzielony na trzy odrębnie procedowane części. Analizowana część „B” obejmuje działki nr ewid. 23/7, 23/27 i 23/26 położone w Bukowcu, w bezpośrednim sąsiedztwie Jeziora Bukowieckiego.

Podstawę prawną wykonania samej prognozy stanowią:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [25],
- ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. [26], a także dyrektywy unijne.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [25] prognoza oddziaływania na środowisko stanowi jeden z etapów przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Celem prognozy opracowanej dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Bukowiec – zabudowa rekreacyjna i mieszkaniowa w rejonie kompleksu leśnego” – część „B” jest identyfikacja i ocena skutków oddziaływania ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w tym świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, środowisko kulturowe, zabytki i dobra materialne, będących potencjalnym wynikiem realizacji projektowanego zagospodarowania przestrzeni.

W prognozie oddziaływania na środowisko, w oparciu o wykonane opracowania dotyczące charakterystyki i stanu środowiska przedmiotowego terenu, dokonano identyfikacji najważniejszych uwarunkowań ekofizjograficznych na obszarze objętym projektem planu zagospodarowania przestrzennego na tle uwarunkowań przyrodniczych w skali gminy i w skali regionalnej.

W wyniku analiz wskazuje się istotne potencjalne konflikty między użytkownikami przestrzeni, realizację założonych celów ekologicznych i ich wpływ na elementy środowiska, świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, a także możliwości rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla środowiska.

Pełen zakres niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko oraz stopień szczegółowości informacji zawartych w opracowaniu został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Wągrowcu oraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu.

W prognozie dokonano przede wszystkim:

- analizy uwarunkowań przyrodniczych i oceny stanu środowiska,
- analizy celów ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposobów, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu miejscowego planu,

- oceny przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko skutków realizacji ustaleń planu, w tym: bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne,
- oceny rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń planu,

Przedmiotem planu jest ustalenie przeznaczenia i zasad zagospodarowania terenu na obszarze objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Bukowiec – zabudowa rekreacyjna i mieszkaniowa w rejonie kompleksu leśnego” – część „B”.

Zakres ustaleń planu wynika z Uchwały Nr L/427/2014 Rady Gminy Wągrowiec z dnia 15 października 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Bukowiec – zabudowa rekreacyjna i mieszkaniowa w rejonie kompleksu leśnego” oraz decyzji Wójta Gminy Wągrowiec dotyczącej podziału planu miejscowego na trzy odrębnie procedowane części.

Plan miejscowy składa się z treści uchwały oraz integralnych części:

- 1) rysunku planu, zatytułowanego Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Bukowiec – zabudowa rekreacyjna i mieszkaniowa w rejonie kompleksu leśnego” – część „B” wraz z wrysem ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wągrowiec – w skali 1:1000 – załącznik nr 1;
- 2) rozstrzygnięcia Rady Gminy Wągrowiec w sprawie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyłożonego do publicznego wglądu, stanowiące załącznik nr 2;
- 3) rozstrzygnięcia Rady Gminy Wągrowiec o sposobie realizacji zapisanych w planie zadań z zakresu infrastruktury technicznej oraz zasad ich finansowania należących do zadań własnych gminy, stanowiące załącznik nr 3.

Na obszarze objętym miejscowym planem ustala się następujące przeznaczenie terenu – teren zieleni i rekreacji oznaczony symbolem Z-R.

Przy wykonaniu prognozy uwzględniono dokumenty, które zostały opracowane na różnych poziomach: wspólnotowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W dokumentach tych ważne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Są to m.in. dokumenty Unii Europejskiej regulujące sprawy związane z wprowadzaniem w życie koncepcji zrównoważonego rozwoju oraz zasady ochrony środowiska do polityk krajowych, dokumenty na szczeblu krajowym (m.in.: Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016, Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych), na szczeblu regionalnym (Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 Wielkopolska 2020, Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, programy ochrony powietrza), także dokumenty gminne (Studium uwarunkowania i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wągrowiec, Program ochrony środowiska dla gminy Wągrowiec na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektyw na lata 2008-2011 i inne).

Przy opracowaniu prognozy zastosowano metody opisowe dotyczące charakterystyki środowiska oraz wykorzystano dostępne wskaźniki stanu środowiska. Uwzględniono także informacje zawarte w obowiązującym Studium [23], prognozach oddziaływań na środowisko sporządzonych dla przyjętych dokumentów powiązanych z obszarem objętym planem miejscowym, a także innych dokumentach regionalnych i lokalnych, odnoszących się bezpośrednio i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi.

Przedstawiono także rozwiązania przestrzenne w aspekcie ochrony środowiska oraz inne zawarte w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Do najważniejszych zasad zapisanych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Bukowiec – zabudowa rekreacyjna i mieszkaniowa w rejonie kompleksu leśnego” – część „B”, a mających wpływ na środowisko i krajobraz terenu objętego projektem planu należą zasady w zakresie:

- ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy,
- modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej.

Prognoza składa się z trzynastu części, w tym siedmiu części merytorycznych (rozdziały od 5 do 11).

W rozdziale 5 omówiono położenie obszaru w ponadlokalnym systemie powiązań przyrodniczych. Omówiono istniejące zainwestowanie i użytkowanie obszaru objętego miejscowym planem. Następnie scharakteryzowano poszczególne elementy środowiska przyrodniczego we

wzajemnym, w tym m.in.: rzeźbę terenu, wody powierzchniowe i podziemne, gleby, szatę roślinną, świat zwierzęcy, warunki klimatyczne.

Określono również stan środowiska przyrodniczego istotny z punktu widzenia omawianego obszaru, w tym jakość wód podziemnych, powietrza atmosferycznego, klimatu akustycznego.

Obszar objęty projektem planem miejscowym o powierzchni ok. 0,49 ha obejmuje tereny położone w miejscowości Bukowiec, w obrębie działek nr ewid. 23/7, 23/27 i 23/26. Obszar nie jest obecnie trwale zagospodarowany, w jego obrębie znajdują się jedynie tymczasowe altany rekreacyjne. Od strony zachodniej obszar graniczy z linią brzegową Jeziora Bukowieckiego, od strony północnej z terenami leśnymi, a od strony południowej i wschodniej – z terenami zabudowy mieszkaniowej i rekreacji indywidualnej. Obszar dostępny jest z drogi gminnej Wągrowiec – Gołańcz poprzez drogę wewnętrzną zlokalizowaną na działce nr ewid. 23/23.

Teren objęty planem miejscowym posiada częściowe uzbrojenie w sieci infrastruktury technicznej. Zlokalizowana jest tu sieć elektroenergetyczna i wodociągowa. Brak natomiast kanalizacji sanitarnej i deszczowej.

Obszar objęty opracowaniem cechuje stosunkowo duże urozmaicenie rzeźby terenu. Pod względem geomorfologicznym teren stanowi fragment wysoczyzny morenowej o wysokości ok. 83-87 m n.p.m. Zachodnia część obszaru położona jest na skarpie stanowiącej strefę krawędziową rynnny gołaniecko-wągrowieckiej, w sąsiedztwie Jeziora Bukowieckiego

Obszar objęty projektem planu położony jest w dorzeczu Wełny stanowiącej prawostronny dopływ Warty. Na obszarze objętym projektem planu brak jest cieków i zbiorników wodnych. Obszar graniczy natomiast z linią brzegową Jeziora Bukowieckiego. Główną warstwę wodonośną stanowią utwory piaszczyste i żwirowe. Pierwszy poziom wód podziemnych zalega na głębokości od ok. 1,0 p.p.t. w części zachodniej do ok. 2,0 m p.p.t. w części wschodniej. Głębokości te wynikają bezpośrednio z charakteru rzeźby i sąsiedztwa zbiornika wodnego. Obszar położony jest poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP).

Na obszarze objętym projektem planu występują głównie brunatne wylugowane. Zgodnie z ewidencją gruntów są to gleby IVa, IVb i V klasy bonitacyjnej. Większa część obszaru jest niezagospodarowana, użytkowana na cele rekreacyjne. Istniejąca zieleń na obszarze opracowania pełni dość istotne funkcje przyrodnicze. Teren stanowi strefę buforową Jeziora Bukowieckiego. Od północy obszar ten graniczy z kompleksem leśnym. W jego obrębie występują ponadto skupiska zadrzewień. Świat zwierzęcy obszaru opracowania jest typowy dla obszarów nizinnych. Zainwestowanie sąsiednich terenów oraz postępująca urbanizacja ograniczyły faunę do gatunków pospolitych, najlepiej przystosowanych do takich warunków życia. Są to głównie drobne ssaki, ptaki i owady.

W granicach obszaru objętego projektem planu miejscowego strefa ochrony konserwatorskiej zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków (zespół nr 25 WEZ). W jej obrębie obowiązuje nakaz prowadzenia badań archeologicznych podczas prac związanych z zabudową i zagospodarowaniem obszaru objętego planem zgodnie z przepisami odrębnymi.

Gmina Wągrowiec położona jest w granicach JCWPd nr 42. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonego na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 22 lutego 2011 r. przez Prezesa Rady Ministrów (Polski z 2011r. nr 40, poz. 451) stan ilościowy i chemiczny JCWPd nr 42 określono jako dobry. Tym samym brak jest zagrożenia dla nieosiągnięcia celów środowiskowych. Najbardziej aktualna ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego została przeprowadzona w roku 2012 przez Państwowy Instytut Geologiczny. Według ocen jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych w miejscowościach: Gołańcz (gm. Gołańcz), Kobylec (gm. Wągrowiec) i Kaliszany (gm. Wągrowiec), jakość wód podziemnych JCWPd nr 42 mieściła się w granicach III klasy (zadowalającej jakości).

Obszar objęty planem miejscowym położony jest w granicach JCWP Wełna od Lutomni do Dopływu poniżej Jez. Łęgowo stanowiąca silnie zmienioną część wód. Według danych „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” stan JCWP określono jako słaby. Przyczyną zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych są silne zmiany morfologiczne (budowle piętrzące i regulacje), silne zurbanizowanie obszaru oraz ponad 70% udział terenów rolnych w powierzchni zlewni oraz wskaźnik gęstości zaludnienia wynoszący 135,65 mieszkańców/km². Ze względu na brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty związane z renaturalizacją cieku obowiązuje derogacja czasowa. W 2013 dla wód rzeki Wełny wykazano I klasę elementów biologicznych i stan dobry klasy elementów chemicznych.

Potencjalne źródła zanieczyszczenia atmosfery w rejonie obszaru opracowania to emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych z drogi wewnętrznej oraz emisja zanieczyszczeń pochodzących z sektora komunalno-bytowego.

Stan klimatu akustycznego jest jednym z najistotniejszych czynników określających jakość środowiska bezpośrednio odczuwalnym przez człowieka. W granicach obszaru objętego projektem planu miejscowego nie znajdują się tereny podlegające ochronie akustycznej. Obszar opracowania położony jest przy drodze wewnętrznej, dla której nie przeprowadzano pomiarów natężenia ruchu. Należy przypuszczać, iż ze względu na lokalny charakter ciągu komunikacyjnego i stosunkowo niewielkie natężenie ruchu, nie występują tu przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu.

Na terenie objętym projektem planu nie występują napowietrzne linie elektroenergetyczne, a tym samym nie ograniczają one możliwości inwestycyjnych.

Obszar planu nie jest zagrożony występowaniem zjawisk powodziowych, nie jest także narażony na procesy osuwania się mas ziemnych

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Bukowiec – zabudowa rekreacyjna i mieszkaniowa w rejonie kompleksu leśnego” – część „B” istnieje ryzyko braku realizacji kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjętych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wągrowiec [23].

Zgodnie z ustaleniami Studium [23] obszar objęty projektem planu miejscowego został zaliczony do terenów zieleni rekreacyjnej, urządzonej. Wyznaczone tereny zieleni rekreacyjnej – ZR we wsi Bukowiec obejmują tereny o przeważającej funkcji zieleni urządzonej, służącej rekreacji i wypoczynkowi, z następującymi ograniczeniami dla zabudowy: na terenach zieleni rekreacyjnej, w rejonie Jez. Bukowieckiego w Bukowcu (zał.4) ustala się zagospodarowanie zieleni urządzonej, w tym rozmieszczenie rekreacyjnych obiektów niekubaturowych oraz obiektów małej architektury, z zakazem zabudowy budynkami.

Przystąpienie do sporządzenia planu miejscowego jest związane jest z zaobserwowaną presją inwestycyjną na terenach przylegających bezpośrednio do linii brzegowej Jeziora Bukowskiego. W celu zabezpieczenia tych terenów przed możliwością wprowadzenia zabudowy w oparciu o decyzje administracyjne konieczne stało się opracowanie planu miejscowego ustalającego przeznaczenie terenów zgodne z polityką przestrzenną zapisaną w Studium [23]. Pozwoli to zapewnić ład przestrzenny oraz uniknąć niekontrolowanego rozlewu zabudowy, mogącej stanowić zagrożenie dla wód Jeziora Bukowieckiego.

Plan miejscowy poprzez jego uchwalenie, jako akt prawa miejscowego określi zasady zagospodarowania terenu z preferencją dla zachowania funkcji zieleni rekreacyjnej z wykluczeniem możliwości realizacji zabudowy kubaturowej. Ponadto plan miejscowy wprowadzi nowe ustalenia dotyczące ochrony i kształtowania środowiska wynikające z obowiązujących przepisów prawnych. Projekt dokumentu zawiera szereg ustaleń dotyczących eliminacji lub ograniczenia negatywnych oddziaływań na środowisko.

Przeprowadzona analiza uwarunkowań pozwoliła zidentyfikować istotne problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń planu. Wynikają one głównie z zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych na skutek intensywnego użytkowania gospodarczego, przekroczeń wymaganych prawem norm jakości powietrza atmosferycznego oraz przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu.

W następnym w rozdziale omówiono podstawowe cele ochrony środowiska, formułowane na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym, m.in. w takich dokumentach i opracowaniach jak: Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 oraz dokumentach strategicznych dla województwa wielkopolskiego i gminy Wągrowiec.

Na etapie prognozy brak jest podstaw do określenia znaczących oddziaływań na środowisko realizacji ustaleń planu miejscowego, choć nigdy nie można wykluczyć takich oddziaływań. W rozdziale 9 przedstawiono przewidywane oddziaływanie projektu ustaleń planu na środowisko.

W pierwszej kolejności oceniono wpływ proponowanych rozwiązań na obszary cenne przyrodniczo objęte ochroną prawną, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru. Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Sady” położony jest w granicach obszaru chronionego na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. [30]. Obszar położony jest w obrębie obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka”. Ocenę wpływu proponowanych rozwiązań zawartych w projekcie planu miejscowego należy odnieść do celu ochrony obszaru, który sprowadza się do ochrony walorów przyrodniczych, krajobrazowych, turystyczno-wypoczynkowych oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Plan miejscowy wprowadza na przedmiotowym terenie zachowanie funkcji zieleni rekreacyjnej z wykluczeniem możliwości realizacji zabudowy kubaturowej. Zachowanie

dotychczasowego przeznaczenia i sposobu zagospodarowania terenu nie spowoduje negatywnego wpływu na cele ochrony obszaru chronionego krajobrazu. W odniesieniu do walorów przyrodniczych wskazać należy, iż analizowany teren stanowi element najbardziej wartościowych ekosystemów na obszarze gminy Wągrowiec. Oddziaływania ustaleń planu miejscowego wiązać się będą z zachowaniem istniejącej zieleni, z jednoczesnym wykluczeniem możliwości realizacji nowych inwestycji. Skutkiem realizacji planu będzie utrzymanie dotychczasowej powierzchni biologicznie czynnej, w tym istniejących zadrzewień. Nie prognozuje się zmian rzeźby terenu, naruszenia profilu glebowego czy pojawienia się nowych emisji zanieczyszczeń do powietrza, wód i gleb, a także nowych oddziaływań akustycznych. Oddziaływania ustaleń planu stanowić będą źródło korzystnych wpływów na środowisko, a tym samym przyczynią się do realizacji celów ochrony obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka”. Ustalenia planu miejscowego gwarantują zachowanie walorów przyrodniczych w warunkach zrównoważonego rozwoju. Oddziaływania na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego szerzej przeanalizowano w następnych rozdziałach niniejszej prognozy. Przeprowadzone oceny należy zatem odnosić także do celów ochrony obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka”. Generalnie oddziaływanie ustaleń planu na walory przyrodnicze obszaru będzie miało charakter lokalny (niewielka skala), bezpośredni (zachowanie istniejącej zieleni) i pośredni (korzystny wpływ na jakość wód, gleb i powietrza) i stały. Na skutek realizacji dokumentu nie przewiduje się zmiany dotychczasowego charakteru krajobrazu. W projekcie planu ustalono nakaz zachowania istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowanym sposobem zagospodarowania nakaz ich przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń w granicach obszaru objętego planem oraz nakaz zagospodarowania zieleni wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia. Ustalenia te mają na celu zachowanie ładu przestrzennego, a tym samym zachowanie walorów krajobrazowych w warunkach zrównoważonego rozwoju. Tym samym oddziaływanie ustaleń planu na krajobraz będzie miało charakter lokalny (niewielka skala zmian), bezpośredni (zachowanie dotychczasowego krajobrazu), stały. Z punktu widzenia ochrony walorów turystyczno-wypoczynkowych gminy realizacja ustaleń planu miejscowego korzystnie wpłynie na ich zachowanie. O atrakcyjności turystyczno-wypoczynkowej obszaru świadczy występowanie dużych kompleksów leśnych, rynien jeziornych i dolin rzecznych. Plan miejscowy zakłada zachowanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania analizowanej części strefy brzegowej Jeziora Bukowieckiego z możliwością wykorzystania na cele rekreacyjne. Tym samym realizacja korzystnie wpłynie na zachowanie atrakcyjności turystycznej gminy. Analizowany dokument zachowuje dotychczasowy sposób zagospodarowania obszaru pod funkcję zieleni rekreacyjnej. Tym samym ustalone przeznaczenie nie spowoduje wprowadzenia ograniczeń dla funkcjonowania korytarzy ekologicznych.

Następnie przeprowadzono analizę przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, w tym na: różnorodność biologiczną oraz zmiany pokrywy roślinnej i świata zwierzęcego, wody powierzchniowe i podziemne, powietrze atmosferyczne, powierzchnię ziemi łącznie z glebą, krajobraz, klimat (w tym klimat akustyczny), zabytki, zdrowie ludzi i dobra materialne oraz pola elektromagnetyczne.

Z punktu widzenia projektowanego dokumentu oddziaływanie na środowisko odbywać się będzie na etapie inwestycyjnym, jak i eksploatacyjnym na następujące komponenty środowiska:

- Zgodnie z ustaleniami planu miejscowego nie należy spodziewać się znaczących i niekorzystnych przekształceń szaty roślinnej. Omawiany obszar, stanowiąc strefę buforową Jeziora Bukowieckiego, pełni dość istotne funkcje przyrodnicze. Od północy obszar ten graniczy z kompleksem leśnym. W jego obrębie występują ponadto skupiska zadrzewień. W projekcie ustaleń planu przewiduje się ograniczenie powierzchni terenów uszczelnionych na rzecz powierzchni biologicznie czynnych, obsadzonych zielenią. Aby zachować prawidłowe funkcjonowanie elementów środowiska przyrodniczego ustala się minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej wynoszącej 80% powierzchni działki
- Realizacja ustaleń planu miejscowego nie powinna w sposób bezpośredni i stały wpłynąć na warunki bytowania drobnej zwierzyny. Zachowanie dotychczasowego, rekreacyjnego użytkowania terenu, nie powinno zakłócić dotychczasowego bytowania zwierząt, które mają w nim swoje siedliska.
- Na obszarze objętym planem miejscowym nie występują zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia wynikające z występowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, takich jak np. obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych. Zagrożeniem dla środowiska i pośrednio zdrowia ludzi może

być niepełne zrealizowanie ustaleń planu miejscowego (np. w zakresie uzbrojenia terenów, zagospodarowania odpadów) lub późniejsze zaniedbania w eksploatacji.

- Nie należy spodziewać się znaczących wpływów na jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Przewiduje się zaopatrzenie w wodę wyłącznie z sieci wodociągowej, co jest istotne z punktu widzenia ochrony zasobów wód podziemnych. Odprowadzanie ścieków odbywać się będzie do sieci kanalizacyjnej (do oczyszczalni ścieków zlokalizowanej poza terenem objętym planem). Korzystnym działaniem dla ochrony wód powierzchniowych i podziemnych będzie zmniejszenie odpływu wód opadowych i roztopowych z terenów objętych planem miejscowym. Wprowadza się nakaz zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na własnym terenie lub ich odprowadzania do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.
- Na skutek realizacji ustaleń planu miejscowego nie prognozuje się znaczącego wzrostu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Oddziaływanie ustaleń planu na powietrze atmosferyczne będzie uzależnione jedynie od natężenia ruchu pojazdów na sąsiedniej drodze wewnętrznej.
- Ze względu na zachowanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania obszaru realizacja ustaleń planu nie będzie powodować przekształcenia powierzchni ziemi, naruszenia profilu glebowego, wykonywania wykopów, czy przemieszczania mas ziemnych. Mogą wystąpić natomiast oddziaływania związane z częściowym uszczelnieniem powierzchni ziemi w przypadku budowy dojazdów i dojazdów. W czasie prac budowlanych w sposób pierwotny i krótkoterminowy mogą wystąpić oddziaływania także na tereny przyległe, szczególnie w okresie wzmożonych prac ziemnych (fundamentowanie, uzbrojenie teren), korzystania ze specjalistycznego sprzętu budowlanego czy wzmożonego ruchu samochodów dostawczych z materiałami budowlanymi, ale w dużej mierze odwracalne i nie zawsze uciążliwe.
- Zagospodarowanie obszaru objętego planem nie wpłynie na zasoby naturalne.
- Pozytywnie na walory krajobrazowe wpłyną zapisy planu w zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, które wprowadzają m.in.: dopuszczenie lokalizacji obiektów małej architektury, czy zakaz lokalizacji reklam.
- Realizacja ustaleń planu miejscowego nie spowoduje negatywnych oddziaływań na zabytki i dobra materialne. Dla ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego ustalono strefę ochrony konserwatorskiej zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków (zespół nr 25 WEZ), w której obowiązuje nakaz prowadzenia badań archeologicznych podczas prac związanych z zabudową i zagospodarowaniem obszaru objętego planem zgodnie z przepisami odrębnymi.
- W ustaleniach planu wprowadza się obowiązek ochrony przed hałasem i zapewnienie standardu akustycznego. Na obszarze objętym planem wskazuje się teren podlegający ochronie akustycznej, dla którego ustala się obowiązek zachowania określonych w przepisach odrębnych, dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

Każde ustalenia planu będą miały wpływ na stan i funkcjonowanie poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego. Będą one krótkotrwałe, długotrwałe, bezpośrednie, pośrednie, stałe, często pozytywne. Plan wprowadza szereg ustaleń (rozwiązań) zapewniających ochronę elementów środowiska przyrodniczego:

- wzbogacenie terenów biologicznie czynnych (poprawa bilansu terenów zieleni) m.in. poprzez: ograniczenie powierzchni terenów uszczelnionych na rzecz powierzchni biologicznie czynnych, określony udział powierzchni biologicznie czynnej, co zapewnia zachowanie pokrywy glebowej na znacznym obszarze, a także wprowadzenie zieleni wysokiej i niskiej o charakterze ochronnym, izolacyjnym, ozdobnym,
- ochronę wód powierzchniowych i podziemnych m.in. poprzez: zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu, zakaz magazynowania materiałów mogących powodować zanieczyszczenie środowiska w miejscach nieizolowanych od powierzchni terenu, nakaz odprowadzenia ścieków do kanalizacji sanitarnej oraz nakaz zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na własnym terenie lub ich odprowadzania do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi,

- ochronę powietrza atmosferycznego poprzez wprowadzenie zakazu realizacji budynków w granicach obszaru objętego planem,
- ochronę powierzchni ziemi m.in. poprzez: ograniczanie uszczelniania terenu, ustalając minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, co przyczyni się do bezpośredniego zasilania wód gruntowych danej zlewni,
- racjonalne gospodarowanie odpadami poprzez nakaz gromadzenia i zagospodarowania odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania porządku i czystości w gminie oraz przepisami odrębnymi,
- racjonalne zagospodarowanie mas ziemnych poprzez nakaz wykorzystania mas ziemnych, spełniających standardy jakości gleb lub ziemi, uzyskanych w wyniku prac ziemnych na terenach ich powstawania do ukształtowania terenu, w tym dla urządzania zieleni towarzyszącej inwestycjom oraz dopuszczenie usuwania nadmiarów mas ziemnych poza obszar planu zgodnie z przepisami odrębnymi.

W ustaleniach planu zaproponowano także rozwiązania mające na celu ograniczenie potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko dotyczących:

- ochrony przed hałasem i zapewnienia standardu akustycznego poprzez nakaz zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku określonych w przepisach odrębnych, na terenie oznaczonym symbolem Z-R jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

W kwestii zapobiegania i ograniczania innym skutkom zagrożeń naturalnych oraz przeciwdziałaniu poważnym awariom zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska [24], nie wolno budować tu zakładów stwarzających zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenia występowania poważnych awarii.

Wprowadza się ponadto zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko określonych w przepisach odrębnych, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego.

W części 11 odniesiono się do rozwiązań w stosunku do rozwiązań zawartych w planie miejscowym oraz zagadnień dotyczących przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Ze względu na brak znaczących oddziaływań na obszary cenne przyrodniczo, w tym obszary Natura 2000 oraz integralność tych obszarów (obszar objęty planem miejscowym nie znajduje się w granicach tych obszarów) nie zachodziła konieczność przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Bukowiec – zabudowa rekreacyjna i mieszkaniowa w rejonie kompleksu leśnego” – część „B”. Podczas sporządzania projektu dokumentu nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Po zrealizowaniu ustaleń planu miejscowego, wskazany jest monitoring z zastosowaniem metody wskaźnikowej systemu unieszkodliwiania ścieków (2 razy w roku) oraz ilości wytworzonych odpadów na 1 działkę rekreacyjną – raz na rok.

Ponadto nie stwierdzono oddziaływania transgranicznego.

Reasumując, realizacja ustaleń planu przyczyni się do zachowania istniejącego stanu środowiska, a tym samym utrzymania walorów przyrodniczych obszaru objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Bukowiec – zabudowa rekreacyjna i mieszkaniowa w rejonie kompleksu leśnego” – część „B”.

Można uznać, iż przy małej istniejącej strukturze funkcjonalno-przestrzennej obszaru przedstawiony projekt ustaleń planu wskazuje na racjonalny sposób użytkowania i zagospodarowania analizowanego terenu. Umożliwi on ochronę strefy brzegowej Jeziora Bukowieckiego, a jednocześnie przyczyni się do ograniczenia niekontrolowanej presji antropogenicznej na tereny cenne przyrodniczo, która często wiąże się z umniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej, niekorzystnymi zmianami w krajobrazie, czy też stanowi źródło zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych.

13. ZESTAWIENIE MATERIAŁÓW WYKORZYSTANYCH PRZY OPRACOWANIU PROGNOZY

1. Agrochemiczne badania gleb Wielkopolski w latach 2000-2004. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Poznaniu Biblioteka Monitoringu Środowiska, Poznań 2005 r. [1]
2. Balcerkiewicz St., Wojterska M. 1993 – Filokompleksy krajobrazowe i ich znaczenie w studiach nad koncepcją sieci wielkoprzestrzennych obszarów chronionych Środkowej Wielkopolski – Badania Fizjograficzne nad Polską Zach. PTPN T. XLII seria B P-ń. [2]
3. Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce 2013. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa Internetowa baza danych www.pig.gov.pl [3]
4. Jendrośka J. Bar M. 2005 – Prawo ochrony środowiska Podręcznik, Centrum Prawa Ekologicznego, Wrocław [4]
5. Komputerowa mapa podziału hydrograficznego Polski MPHP (wersja październik 2007) [5]
6. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2014. Uchwała Nr 217 Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2010 r. [6].
7. Matuszkiewicz J. M. 1993 – Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski, PAN Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Prace Geograficzne nr 158 Wydawnictwo PAN [7]
8. Ocena stanu chemicznego i ilościowego jednolitych części wód podziemnych w 2010 roku Inspekcja Ochrony Środowiska Biblioteka Monitoringu Środowiska Warszawa 2010 [8]
9. Opracowane ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wągrowiec. Szeremietiew M. Wągrowiec 2011 [9]
10. Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2012-2017, Uchwała Nr XXV/440/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 sierpnia 2012 r.) [10];
11. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego – WBPP Poznań 2010 r., Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 kwietnia 2010 r. Nr XLVI/690/10 [11]
12. Polityka Ekologicznej Państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016 [12];
13. Prognoza oddziaływania na środowisko do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wągrowiec na obszarze wsi Nowe, Orla i Kobylec. Łyczkowska G. Poznań 2014 [13]
14. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wągrowiec na obszarze wsi Bukowiec, Łęgowo i Rgielsko. Kuźniar T. Poznań 2015 [14]
15. Prognoza oddziaływania na środowisko Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego WBPP Poznań 2010 r. [15]
16. Prognoza oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 r. Wielkopolska 2020. WBPP Poznań 2012 r. [16]
17. Program ochrony środowiska dla gminy Wągrowiec na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektyw na lata 2008-2011, Wągrowiec 2004 [17]
18. Program Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2010-2019. Uchwała Nr XLIX/737/10 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 5 lipca 2010 r. [18]
19. Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2013. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu. Biblioteka Monitoringu Środowiska Poznań 2014 r. [19]
20. Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2013. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu. Poznań 2014 r. [20]
21. Woś A. 1994 - Klimat Niziny Wielkopolskiej Wydawnictwo Naukowe UAM Poznań [21]
22. Zaktualizowana Strategia Województwa Wielkopolskiego do 2020 r. Wielkopolska 2020 r. (Uchwała Nr XXIX/559/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r.) [22]
23. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wągrowiec (Uchwała Nr XXXI/294/2001 Rady Gminy Wągrowiec z 13 grudnia 2001 r. z późn. zm.) [23]
24. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1232) [24]
25. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zmianami) [25]

26. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 199 ze zmianami) [26]
27. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 ze zmianami) [27]
28. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1205) [28]
29. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 145 ze zmianami) [29]
30. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 627) [30]
31. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 613 ze zmianami) [31]
32. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21) [32]
33. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1446) [33]
34. Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 106 poz. 675 ze zmianami) [34]
35. Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 686 ze zmianami) [35]
36. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 1800) [36]
37. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 112) [37]
38. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz. U. z 2002 Nr 165, poz. 1359) [38]
39. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w Środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192 poz. 1883) [39]
40. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz. U. z 2005 r. Nr 263, poz. 2202) [40]

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Droga wewnętrzna – widok w kierunku wschodnim

Droga wewnętrzna – widok w kierunku zachodnim

Obszar opracowania – widok w kierunku wschodnim

Obszar opracowania – widok w kierunku południowym

Obszar opracowania – widok w kierunku północnym

Jezioro Bukowieckie

